

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

Un titan al sociologiei românești

DIMITRIE GUSTI

(Februarie 1880-Octombrie 1955)

Om de știință de talie mondială

Trianon, Trianon ...

Prof.univ.dr. **Ioan SCURTU**

Difuzarea în România a filmului Trianon, realizat în Ungaria, a suscitat vii discuții, mai ales în mass-media. În timp ce Ministrul Culturii și Cultelor a fost nemulțumit doar de faptul că filmul nu era clasificat, mulți istorici și jurnaliști s-au referit la conținutul acestuia.

Cei care au văzut filmul difuzat de Antena 1 au putut înțelege ce înseamnă astăzi și cum se manifestă revizionismul. Când unii intelectuali și oameni politici se refereau la propaganda revizionistă maghiară, foarte mulți tratau cu neîncredere sau cu ostilitate abordarea acestui subiect. Ni se părea că este o pură invenție, o reminiscență comunistă, ceașistă. A trebuit să ruleze acest film pentru ca unii să-și dea seama de realitate.

Într-un ambalaj „european”, făcând caz de drepturile omului și ale minorităților, autorii filmului au oferit cea mai clară mostră de dedublare a limbajului, și a mesajului. În Europa secolului al XXI-lea se resuscitează o mentalitate medievală, când lumea era organizată pe alte principii și norme de drept. Fantoma hungarismului continuă să bântuie ca o stafie prin Europa.

În primul rând, filmul se bazează pe un fals istoric, pe care l-a propagat cu obstinație revizionismul horthyst. Anume că Ungaria Mare a fost desmembrată prin Tratatul de la Trianon și de atunci a început nenorocirea națiunii maghiare. În realitate, Ungaria Mare s-a desmembrat în octombrie-

decembrie 1918, când revoluția a izbucnit la Budapesta, iar noul guvern condus de Mihály Károlyi a decis desprinderea Ungariei Mari din cadrul Monarhiei habsburgice și a proclamat Republica. În martie 1919, puterea a fost preluată de comuniștii conduși de Kun Béla. Revoluția a fost rezultatul contradicțiilor din societatea maghiară și a fost înfăptuită de unguri. Pe acest fond revoluționar, care a cuprins fostul Imperiu habsburgic, popoarele asuprite (cehi, slovaci, polonezi, români, croați, sloveni) și-au format state naționale sau s-au unit cu statele existente. Niciodată în Ungaria Mare, ungurii nu au constituit majoritatea populației, iar eforturile guvernelor de la Budapesta de a maghiariza popoarele asuprite nu au dat rezultatele scontate. Evenimentele din 1918 au dovedit-o.

Pentru că filmul s-a referit pe larg la Transilvania, se cuvine menționat faptul că această provincie istorică locuită în majoritate de români a fost integrată în Regatul Ungariei în 1867, în urma înțelegerii între cercurile conducătoare de la Viena și Budapesta. Românii nu numai că nu au fost de acord cu această hotărâre, dar au protestat energic împotriva acestei anexiuni. La 1 decembrie 1918, Adunarea Națională întrunită la Alba Iulia a decis unirea Transilvaniei cu România în baza dreptului popoarelor la autodeterminare. Reprezentanții acestei provincii au fost

incluși în guvernul de la București; este semnificativ faptul că la 1 decembrie 1919 (deci la exact un an de la Unire) guvernul României era condus de Alexandru Vaida – Voievod, fruntaș al Partidului Național Român care, la 18 octombrie 1918, declara în Parlamentul de la Budapesta: „Pe baza acelui drept firesc, ca fiecare națiune să poată ea însăși dispune asupra sortii sale, drept recunoscut acum și de guvernul Ungariei, națiunea Română din Ungaria și Transilvania dorește să facă uz de acest drept și pretinde pentru sine dreptul ca, în deplină libertate, scutită de orice înrăuriri străine, să-și poată determina însăși așezămintele instituționale de stat și raportul său cu națiunile libere. Organizația națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania nu îi recunoaște acestui Parlament îndreptățirea de a se considera reprezentanta națiunii române și nu recunoaște nici unui factor străin de ea îndreptățirea de a putea reprezenta la Conferința de pace interesele națiunii române din Ungaria și Transilvania”.

Așadar, nu marile puteri învingătoare, nu Trianonul au desmembrat Ungaria Milenară, ci aceasta s-a prăbușit ca urmare a unei necesități istorice. Când s-a semnat Tratatul de la Trianon, la 4 iunie 1920, Transilvania era pe deplin integrată în statul român, iar Ungaria fusese redusă la granițele ei naționale.

După 85 de ani de la semnarea Tratatului de la Trianon, ar fi cazul ca cei care au rămas cu nostalgia Ungariei Mari să se trezească la realitate, pentru a vedea cât de mult a evoluat Europa și a pricepe că propaganda revizionistă nu mai poate înfierbânta mințile și crea diversivuni naționaliste într-o lume tot mai integrată și construită pe baze democratice.

LICENȚA

la Universitatea Spiru Haret

(Februarie 2005)

Rezultate excelente

Prof.univ.dr. **Gheorghe ZAMAN**
Decanul Facultății de Management Financiar-Contabil

Acreditată din iulie 2002, Facultatea de Management Financiar-Contabil București a organizat o nouă sesiune a examenului de licență în perioada 15-17 februarie 2005 la specializarea Management Financiar-Contabil.

Desfășurat conform metodologiilor adoptate și îmbunătățite pe baza experienței acumulate în sesiunile anterioare, examenul de licență din sesiunea de iarnă a anului universitar 2004-2005 a confirmat așteptările organizatorilor prin rezultatele obținute, atestând nivelul pregătirii candidaților. În condițiile manifestării unei exigențe inerente importanței acestei forme de examinare finală, din 115 candidați care s-au prezentat la examen, au promovat 108

absolvenți, re-prezentând 93,9% din numărul candidaților.

De la o sesiune la alta, metodologia de desfășurare a examenului de licență a căpătat mai multă rigoare și consistență, fiecare gen de activități fiind judicios programat. Menționăm, în acest sens, utilizarea consultațiilor cu profesorii titulari ai disciplinelor prevăzute în tematica examenului, afișarea din timp a acestei tematici, stabilirea cadrelor didactice însărcinate cu redactarea întrebărilor-grilă, asigurarea confidențialității transmiterii subiectelor responsabililor cu multiplicarea lor în ziua examenului, respectarea ordinii și disciplinei pe perioada desfășurării examenului, verificarea lucrărilor și

afișarea la timp a rezultatelor, organizarea examenului de susținere a lucrării de licență.

Experiența acumulată impune o serie de îmbunătățiri pentru sesiunea viitoare, ce va avea loc în luna iulie 2005, și anume: o nouă structură a ponderii disciplinelor de specialitate (Finanțe și Contabilitate) care marchează acordarea unei importanțe sporite acestora, în cadrul disciplinelor de examen; formularea cu mai mare acuratețe și concizie a întrebărilor de examen; adecvarea supravegherii desfășurării probei scrise pentru numărul mare de candidați care se estimează că se vor prezenta la examenul de licență; organizarea orelor de pregătire pe parcursul semestrului II pentru absolvenții promoției anului universitar 2004-2005 (lunile mai și iunie 2005), precum și pentru cei din anii anteriori; sporirea exigenței îndrumătorilor lucrării de licență prin distribuirea judicioasă a absolvenților și desfășurarea periodică a întâlnirilor de lucru.

(Continuare în pag.5)

Prioritate definitorie pentru performanță

Conf.univ.dr. **Domnica ȘERBAN**
Decanul Facultății de Limbi și Literaturi Străine

Examenul de licență reprezintă o prioritate definitorie pentru calitatea activității noastre profesionale, un excelent prilej de a ne evalua rezultatele procesului didactic. Bazându-ne pe experiența ultimilor doi ani, am reușit să găsim formule bine definite de evaluare. Căutăm în continuare să stabilizăm tematica și formatul probei scrise. Sesiunea din februarie 2005 nu ne permite mari schimbări sau îmbunătățiri, ea fiind doar

o prelungire, un fel de „al doilea act” al sesiunii din vară.

În scurtul interval scurs între cele două sesiuni s-au făcut progrese în câteva direcții. Astfel, prin eforturile șefilor de disciplină, s-au asigurat toate materialele necesare pregătirii cât mai temeinic a absolvenților pentru promovarea examenului de licență. Absolvenții seriilor trecute au asistat la unele din cursurile prezente în tematică, numeroși absolvenți care s-au înscris la sesiunea din

februarie au participat la consultații oferite de cadrele didactice respective, pentru a se putea lămurii o serie de probleme mai dificile.

Lucrările de licență au fost mai rapid finalizate, dând posibilitatea candidaților să obțină din timp referatele de la cadrele didactice coordonatoare și chiar să-și pregătească mai devreme susținerea.

Un alt progres, de data ceasta în domeniul evaluării de către Comisia centrală, constă în vederea baremurilor de notare și simplificarea acestora, în scopul unei mai corecte aprecieri a nivelului de pregătire și a unei totale transparențe a procedurilor de evaluare. Sperăm că aceste măsuri vor contribui și la diminuarea numărului contestațiilor, ceea ce va permite realizarea unei mai mari fluențe a desfășurării întregii sesiuni de examen.

(Continuare în pag.5)

Atestare a calității pregătirii absolvenților

Prof.univ.dr. **Coman TOMA**
Decanul Facultății de Medicină Veterinară

Semnificația examenului de licență pentru absolvenții Facultății de Medicină Veterinară este complexă și deosebit de relevantă. Aceasta constă în faptul că reprezintă singura modalitate de atestare a absolvenților ca doctori – medici veterinari, cu drept de practică a profesiei, întrucât în baza adevărului și a diplomei de licență aceștia se pot înscrie ca membri ai Colegiului Medicilor Veterinari și obțin certificatul de liberă practică pe teritoriul României. Acest certificat îi conferă medicului veterinar

dreptul de a practica profesia aleasă într-o mare diversitate de domenii: clinici, spitale și cabinete medical-veterinare, unde realizează actul medical de apărare a sănătății animalelor; circumscripții de igienă și control al alimentelor de origine animală; farmacii veterinare; domeniul „consultingului” pentru fermieri; domeniul activităților de cercetare în biotehnologii de preparare a medicamentelor și biopreparatelor; domeniul ameliorării raselor de animale în institutele naționale de cercetare;

manageri în unități de creștere a animalelor în sistem industrial. Pe de altă parte, susținerea examenului de licență oferă licențiatilor șansa ca, după anul 2007, pe baza examenelor de diferență și a masteratului, de a putea profesa ca medic în diferite state ale Uniunii Europene prin recunoașterea diplomelor.

Evident, elementele specifice care definesc importanța examenului de licență sunt mult mai numeroase. În primul rând, aceste elemente trebuie să reflecte gradul de pregătire profesională în domeniul medical veterinar, pregătire care trebuie să dovedească capacitatea de exercitare a activităților ca practician din prima zi după susținerea examenului de licență și, totodată, să creeze premisele consolidării ciclului de studii universitare prin masterat și doctorat.

(Continuare în pag.5)

Rigoare și exigență

Conf. univ. dr. **Chira Nedelea PĂRĂLUȚĂ**
Prodecan al Facultății de Marketing și Comerț Exterior

Examenul de licență, organizat în cadrul Facultății de Marketing și Comerț Exterior, are o mare semnificație atât pentru absolvenți, cât și pentru profesorii care au contribuit pas cu pas la pregătirea lor. Prin prezentarea la examenul de licență, absolvenții încheie un ciclu important în formarea lor profesională, beneficiind de șanse mai mari de a se integra rapid pe piața muncii.

Alegerea temelor pentru lucrările de diplomă reprezintă un obiectiv pentru unii studenți încă din primii ani de studii, prin

participarea la sesiunile științifice studențești, prin prezentarea unor referate ce abordează subiecte care, dezvoltate, aprofundate și actualizate, pe parcurs devin problematica, conținutul lucrării de diplomă. Este un exercițiu util care îi apropie și îi familiarizează cu rigorile, cu exigențele unui asemenea examen. Dar, de regulă, titlurile lucrărilor de diplomă sunt alese, sub îndrumarea cadrelor didactice, la începutul anului III. Studenții sunt sprijiniți începând cu elaborarea planului, stabilirea bibliografiei și alegerea studiului

de caz. Lucrările sunt elaborate pe etape, astfel încât, conducătorul să poată recomanda, în timp util, completările atât de necesare pentru conferirea atributelor unei lucrări de certă calitate. Lucrările de licență cuprind o parte teoretică și o parte practică, care presupune o analiză concretă privind marketingul dintr-o unitate economică sau dintr-un domeniu anume.

Titlurile lucrărilor se referă la un diapazon larg de domenii. De la politici promoționale în turism, bănci, asigurări, politica de produs, crearea și lansarea pe piață a unui produs de către o societate comercială până la locul, rolul și importanța negocierilor în economia de piață. Nu lipsesc studiile comparative ale strategiilor de marketing din principalele domenii de activitate.

(Continuare în pag.5)

Abonați-vă la

Opinia națională!

Pentru a opta în cunoștință de cauză, citiți oferta redacției din pagina 8

I.D.

I.D.

I.D.

I.D.

I.D.

I.D.

I.D.

I.D.

I.D.

I.D.

Profesori și prelegeri la televiziune

De ce să «predăm» prin televiziune?

...Pentru că televiziunea, în general, nu doar există și este larg vizionată, devenind extrem de familiară contemporanilor noștri, ci ea reprezintă de acum un mediu al nostru de viață, un mediu care, vrem nu vrem, ne scaldă în informații (utile și inutile), comentate zilnic de toată lumea, un mediu care ne conține și în care trebuie să știm să « înnotăm ».

...Pentru că televiziunea ne ajută să « vizualizăm » ideile noastre (să nu uităm că vechiul clișeu conform căruia « o imagine valorează cât o mie de vorbe » este perfect valabil și în lumea noastră post-modernă), să le ilustrăm, să le animăm, să sporim gradul de atractivitate al cursului, să motivăm atât studenții, cât și publicul larg pentru cunoaștere. Dat fiind faptul că telespectatorii noștri, prin specificul acestui mijloc de comunicare în masă, nu sunt exclusiv studenți, putem contribui, pe de o parte, pe de altă parte, la transmiterea de cunoștințe rigurose științifice către publicul larg (un demers absolut necesar în actuala etapă de dezvoltare a societății noastre), iar pe de altă parte, ne putem face cunoscuți noi înșine și, desigur, Universitatea pe care o reprezentăm.

...Pentru că televiziunea reprezintă pentru noi toți un mijloc nou, deosebit de eficient, de comunicare și apetitul pentru nou este caracteristic lumii universitare.

...Pentru că putem aduce oricând îmbunătățiri, putem actualiza cursurile tipărite în anii trecuți, putem dialoga cu studenții într-o manieră informală, putem da consultații pe diverse probleme cerute de ei, dar utile și publicului larg, putem obține, prin modalități specifice televiziunii, un feed-back corespunzător activității de instruire și educație.

...Pentru că învățământul la distanță, lansat cu încredere și competență la nivel național de Universitatea noastră nu se poate lipsi de sprijinul unui mijloc de comunicare atât de eficace cum este Televiziunea « *România de Măine* », creat anume ca post de televiziune « cultural, universitar, național ».

Există limitări și posibile «dezavantaje»?

Evident. Ele fac parte din două categorii: unele sunt obiective, altele sunt pur subiective.

Dintre limitările OBIECTIVE amintim: • Calitatea unui program TV

de învățământ și educație se asigură cu cheltuieli mult mai mari decât în cazul altor emisii de televiziune (ca să poți prezenta de aproape corpuri cerești, țări străine sau imagini privite la microscop, de exemplu, cheltuielile, de timp, energie și creativitate, pot fi considerabile). • Pentru un efect maxim (de atractivitate și cunoaștere) sunt necesare echipamente speciale, un personal TV familiarizat cu problematica respectivă, un sistem de feed-back (interactivitate cu beneficiarii principali), care să dea măsura în care respectivul program răspunde nevoilor specifice ale studenților. (Dacă interactivitatea este ignorată, eficiența scade în mod dramatic).

Asupra limitărilor SUBIECTIVE se cade să zăbovim ceva mai mult (« imediat după frica de stomatolog, pentru majoritatea adulților normali, este fobia vorbitului la microfon și în fața camerei de luat vederi » - se spune, dar se adaugă: așa cum această fobie a fost învățată în urma unor experiențe negative, la fel de bine ea poate fi dezvățată printr-o bună însușire a specificului televiziunii). • Limbajul televiziunii și regulile (stricte) de realizare a emisiunilor nu sunt ușor de înțeles decât de către cei dornici să le stăpânească. Ceilalți vor găsi mult prea laborioasă o asemenea activitate și „nu vor avea timp” s-o exercite. (Pierderea va fi a lor pentru că în anii viitori va fi din ce în ce mai important « să ne știe lumea » și, realiști fiind, promovarea imaginii pe care acum fiecare o poate realiza gratuit și cu un important sprijin de specialitate, atunci se va considera publicitate și va trebui plătită după tarifele respective). Orice renunțare la profesionalism face ca producțiile TV să capete un aer lamentabil de amatorism. • Nu doar începutul este greu. Televiziunea, contrar unei păreri larg răspândite, conform căreia « oricine știe să vorbească poate face o emisiune TV atractivă », este o indeletnicire cu cerințe specifice și cu subtilități nebanuite (extrem de profitabil de cunoscut și înșușit nu numai în calitate de autor de emisiuni, ci și de simplu interlocutor, de invitat la emisiuni concepute de alții). • Ca în orice indeletnicire nouă, primele demersuri (mentale !) sunt accentuat analitice. Se procedează « cu încetinitorul » la parcurgerea etapelor în proiectarea primelor apariții televizate pentru a fi bine înțelese. (Mai târziu, după însușirea algoritmului, etapele se vor parcurge mult mai rapid). • Primul lucru de clarificat este: Ce tip de prezentare TV alegem ? Putem alege una din următoarele posibilități:

- o emisiune izolată (cu rol de introducere, sinteză, sau consultații);
- serial TV – conceput anume pentru buna înțelegere a unor probleme sau doar a unui capitol de curs;
- cursul propriu-zis (a cărui predare prin televiziune se cere însoțită de

materiale ajutoare tipărite, la care se va face mereu o trimitere explicită).

• Imediat apoi vom preciza durata fiecărei expuneri (Redacția Învățământ – Educație a tvRM oferă două variante: durate de 30 minute sau de 60 minute.

Proiectarea
Orice expunere la TV, chiar și jurnalele de actualități respectă schema celor trei părți: I – Spune-i ce-i vei spune (Introducere); II – Spune-i (Conținutul); III – Spune-i ce i-ai spus (Încheierea)”. (Un anume tip de redundanță la TV este obligatoriu).

Introducerea
Pregătiți pentru începutul prezentării un citat, o informație statistică semnificativă, o noutate neașteptată, o întâmplare din viața

numerotate, pe fiecare aflându-se o singură idee - va fi infinit mai folositor. • Nu se abordează multe idei. Trei idei, bine argumentate, sunt mult mai ușor receptate și reținute decât o avalanșă oricât de doctă de noutăți.

Încheierea. Se recapitulează ideile de bază ale expunerii. Se formulează concluzii. Se dau teste. Se recomandă bibliografii. Se mulțumește celor care au urmărit expunerea

Repere mentale ale proiectului

Ca în cazul oricărui proiect, pentru fiecare din producțiile TV autorul își va

Sugestii pentru cei în cauză

Eugenia GROSU POPESCU

Redacția Învățământ-Educație a Televiziunii România de Măine

dumneavoastră, o fabulă, o anecdotă, un paradox sau chiar o glumă bună – ceva care să trezească interesul față de temă și față de vorbitor. Apoi comunicați limpede obiectivul de atins la această întâlnire, într-o manieră care să-i convingă pe telespectatori că subiectul în discuție este relevant pentru ei.

Conținutul prezentării

În construirea conținutului palierelor sunt: • scheletul ideatic (veți opta pentru o prezentare logică, cronologică sau una tip problemă-soluție în funcție de obiectivul fixat); • includerea de date concrete, actuale, reale; • utilizarea de mijloace VIZUALE, cum ar fi: scheme ce conțin idei, puncte cheie; scurte citate; lista recapitulativă a cunoștințelor prezentate; fotografii; diagrame; hărți; grafice, table; imagini filmate; mărturii filmate etc.

Concizia prezentării

Exprimarea vorbitorului trebuie să fie clară, simplă, plastică, dar în cât mai puține cuvinte.

(La BBC se spune: « Nu declara, nu afirma, nu comenta, demonstrează cu argumente VIDEO și vorbește cât mai puțin – gândește-te că fiecare cuvânt al tău te-ar costa 10 lire ! »).

Precauții: • Manuscrisul prezentării să nu fie pe întinderea multor pagini, care se pot încurca între ele. Un set de cartonașe

clarifica de la bun început: • Scopul • Obiectivele (rezultate măsurabile) • Background-ul (contextul, fundalul de fapte, evenimente, mentalități, idei etc. ca justificare a alegerii respectivei teme) • Tema • Subiectul • Titlul (ca pentru o producție TV) • Desfășurătorul de idei • Susținerea audio și cea video • Necesarul în aparatul de studio • Necesarul de colaboratori (tehneductor – dintre studenți -, asistent regie -, dintre studenți -, participanți studenți, alte cadre didactice de specialitate, public - spectatori, cu sau fără rol de susținere morală sau ideatic -) • Costuri estimative • Termene de realizare (pe etape).

Observații: • Proiectul ca atare este unul mental și pentru uzul personal al autorului, Redacția Învățământ - Educație tvRM nu vă solicită acest proiect (dar vor avea loc discuții pe marginea lui și se va concepe pe această bază un DESFĂȘURĂTOR pentru echipa tehnică).

Pregătirea pentru apariția în fața camerei de luat vederi cere obligatoriu: • repetiții în prezența unor martori (studenți, colegi, rude, cu care să se poată comenta apoi prestația respectivă) pentru sesizarea eventualelor dificultăți, ticuri verbale și pentru cronometrarea riguroasă a expunerii, ca ea să nu fie nici sub și nici mai mare de 30 sau 60 minute; • așezarea

ordonată a materialului ilustrativ, stabilirea materialului pe care studenții ar trebui să-l aibă în față în timpul transmiterii programului TV; • întocmirea unei liste cu întâmplări, anecdote legate de subiectul prezentat pentru a alunga eventuala monotonie a expunerii (monotonia plictisește, plictiseala se molipsește și cotopește spiritul celor pe care îi dorim prezențe active în fața televizoarelor).

Ținuta vestimentară • îmbrăcăminte adecvată oricărui anotimp (nu de vară, de vacanță, nici cu palton de iarnă sau alte accesorii, simplă, elegantă, clasică); • bijuteriile vor fi reduse cantitativ (strălucirea lor strică imaginea și distrage atenția de la mesajul esențial), albul excesiv (bluze, cămăși,...ciorapi), ca și albastrul, imprimeurile cu flori, dungile, desenele geometrice vor fi evitate, la fel eșarfele care scurtează gâtul.

Mimica, gestică, ținuta

Câteva reguli stricte: • privirea este îndreptată constant spre camera de luat vederi în funcțiune (cu becul roșu aprins); • nu se adoptă o expresie indiferentă, « sobră », ci una relaxată, prietenoasă, vie; • NU SE CITEȘTE, ci se vorbește, se arată, se demonstrează !; • nu se fac digresiuni care îngreunează urmărirea expunerii; • nu se gesticulează fără rost, dar nici nu se stă stană de piatră; • nu se foșnește (eventualele foi se pun în înveliș de plastic, scrise pe o singură pagină, cu litere mari, cuvinte puține și spații mari între rânduri); • se stă drept nu lăsat pe spate, gârbovit sau lăsat pe o parte; • ca sacoul să nu se ridice la spate și să dea impresia de neglijență sau de gărboveală, se va trage în prealabil în cameră, dar nu fix, ci schimbând mereu expresia feței, tonul vocii, mișcările trupului (redușe totuși ca amplitudine); • din când în când un zămbet e binevenit (un zămbet calm indică siguranță de sine, un zămbet cald apropie telespectatorii, un zămbet forțat se transformă, însă, în rictus, deci să nu forțăm lucrurile !); • se face apel la umor, se încurajează și se laudă studenții, se prezintă succint meritele facultății / catedrei/Universității (ca oameni și lucrări); • se manifestă energie și DINAMISM pentru a ține mereu trează atenția telespectatorilor. (Să nu uităm, entuziasmul este contagios... Ca și plictiseala); • expunerea să alterneze cu interactivitatea (de găsit mijloace care să-i facă pe studenți să lucreze într-un fel oarecare); • exprimarea să fie simplă și clară; • ritmul expunerii să fie cel al vorbirii obișnuite; • dicția, accentele, frazarea să fie tratate cu mare grijă, evitarea « recitărilor », a lucrurilor spuse « pe de rost »; • de revenit asupra ideilor principale (redundanța este agreată în televiziune cu

condiția să nu fie săcăitoare, plicticoasă, obținută mereu la fel); • se pot introduce în expunere interpretări de rol, experimente, ghicitori (întrebări tip grilă); • întrebările să fie scrise clar pe ecran (la fel și adresa la care se așteaptă răspunsuri); • e bine ca studenții să fie încurajați să lucreze împreună (spiritul de echipă se poate promova și așa).

Autocontrolul - întrebări la care trebuie răspuns înainte de a veni la studio - . Pentru a ușura acest demers sugerăm câteva dintre cele mai importante întrebări posibile: • Ideile mele sunt clare ? Dar înlănțuirea lor ? Pot trece cu ușurință de la o idee la alta fără „hopuri” sau pauze penibile ? • Am suficiente exemple concrete (anecdote, întâmplări, experiențe personale etc.) ? • Fac o prezentare care să mă reprezinte și să servească cu brio domeniul la care mă refer ? • Respect durata propusă ? • Mi-am lăsat timp suficient pentru recapitularea ideilor principale ? • Am reușit să-mi elimin prin repetiții în fața oglinzii ticurile verbale, aăă-urile sau mmm-urile ? • Am exersat suficient utilizarea calculatorului și a altor, eventuale, instrumente ajutoare ca să nu creez probleme echipei tehnice ? • Am verificat compatibilitatea lor cu echipamentele tehnice pe care le voi folosi ?

Întrebări de pus în timpul expunerii

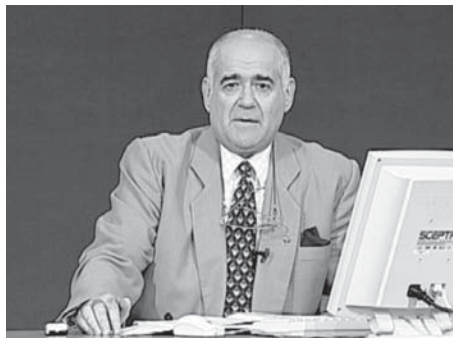
• Sunt suficient de relaxat, de entuziast, de viu ? • Poziția mea este suficient de verticală ? • Vocea mea este clară, sonoră, caldă, în nici un caz monotonă ? • Reușesc să schimb « din mers » maniera de expunere ? • Limbajul meu nonverbal îmi susține transmiterea mesajului ? • Expun cu claritate obiectivele pe care mi le-am propus ?

Ajutorul Redacției Învățământ – Educație

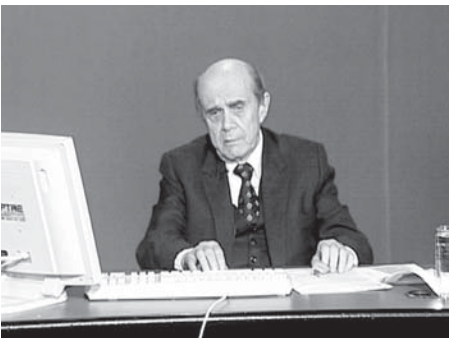
Constă, în principal, în: – consiliere; – asistență de specialitate pe toată durata pregătirii și realizării expunerii televizate; – pregătirea echipei tehnice pentru fiecare înregistrare în parte; – gestionarea și arhivarea fiecărui produs; – pregătirea și programarea pentru emisie; – monitorizarea inter-activității, a feed-back-ului (primire de scrisori, telefoane, e-mail-uri etc.); – eventuala promovare a producțiilor și a autorilor prin programele TV, *Opinia națională*, alte organe de presă.

Conf. univ. dr. Eugen Ghiorgă

Prof. univ. dr. Tudorel Butoi

Prof. univ. dr. Florin Popescu

Prof. univ. dr. Ion Zăvoianu

Conf. univ. dr. Mircea Itu

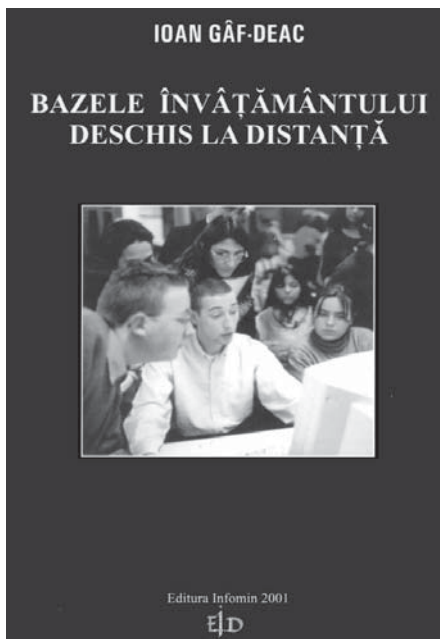
Conf. univ. dr. Mariana Baicu

Mirajul cunoașterii spațiului cibernetic, a tehnologiilor informaționale și a multimedia, tot mai evident în mediul academic la începutul mileniului III, a fost încurajat de apariția acestei remarcabile lucrări. Profund cunoscător al acestui domeniu fascinant (a urmat studii superioare politehnice, economice – economia industriei, managementul sistemelor – și militare post academice, absolvent al Institutului Român de Management și al Colegiului Național de Apărare), autorul reușește să sintetizeze pentru prima oară în mod coerent și articulat, din perspectiva celor mai avansate realizări înregistrate pe plan mondial, elementele constitutive ale învățământului la distanță, să redea configurația lor și proiecția propriu-zisă a sistemului, să convingă că, într-adevăr, ID se profilează ca fiind învățământul viitorului. Acest demers științific ce creează o imagine consistentă și deosebit de atractivă a unei lumi nu tocmai prietenoasă pentru cei care încă nu și-au propus să înțeleagă resorturile ei intime, oferă un set de opțiuni, urmărind să dezvăluie virtuțile unei noi culturi a învățării, conectată semnificativ la exigențele societății contemporane tot mai informatizate.

Învățământul la distanță nu este un experiment, o provocare sau o sfidare – avertizează autorul acestei lucrări originale. În fapt, el constituie o modalitate firească, nouă de exprimare instituționalizată, modernă și eficientă, a procesului învățării în sistemul general de cunoaștere, formare și educare.

În țesătura complexă a registrului tematic se întrepătrund experiențe interesante acumulate de prestigioase universități din lume, redată într-o manieră riguroasă, clară. Beneficiar al unei călătorii de informare, documentare, tratative și negocieri, efectuată în 17 universități din Australia, Japonia, Hawaii, Los Angeles, Houston, New York (perioada mai-iunie 2000), autorul a avut șansa să se întâlnească cu conducerea instituțiilor respective, cu personalități marcante ce conduc nemijlocit procesul învățământului la distanță, aprofundând stări, situații, experiențe și reglementări existente pe plan mondial, legislația în vigoare din România pentru ID (începând cu Universitatea *Spiru Haret*, ASE București, continuând cu Universitatea din Craiova și Universitatea din Petroșani), în comparație cu cele din SUA, Australia, Canada, Marea Britanie, China, Franța, Spania, Țările Nordice. Rezultatele pătrunderii în universul experiențelor de excepție, mărturisesc autorul lucrării, au constituit baza modelului

original, complet, de înaltă factură științifică mondială aplicat la Universitatea *Spiru Haret*. Un impact pozitiv asupra construirii modelului românesc ID, însă l-au avut experiența sa de la *International Fellow at University of Canberra*, precum și

activitatea universitară didactică prestată la *University of New South Wales of Sydney* și *University of Canberra*, toate din Australia, unde timp de doi ani a conferențiat în fața studenților și specialiștilor în domeniul *urban-management-ului*.

Poate și de aceea conceptele, principiile care stau la baza definirii și organizării învățământului la distanță îi sunt atât de familiare, permeabile, de unde și neobișnuita ușurință cu care le pune în ecuația acestei forme moderne de învățare, formare, educare, ajutându-l pe autorul acestei lucrări, care a publicat 17 cărți, peste 300 de articole științifice, în țară și în străinătate, să le integreze în structura unui capitol intitulat chiar *Rezultate din practica internațională pentru ID*.

Caracterul instructiv-aplicativ al acestei lucrări inedite nu numai prin tematica abordată, de o mare actualitate și cu un spectru larg de interes ce depășește rigorile unui obișnuit manual universitar, ci și prin preocuparea de a însoți bogata sa

Bazele învățământului deschis la distanță

de prof. univ. dr. Ioan GÂF-DEAC

- O remarcabilă lucrare în sprijinul învățării la distanță
- Teorie și practică, metodică, proiectare și funcționare, modele performante oferite de mari universități ale lumii

argumentație cu demonstrația pe plan practic, intenția autorului de a conferi lucrării un grad cât mai mare de utilitate sunt descoperite chiar din titlurile celor 10 capitole pe care este structurată aceasta, cum sunt: *Teoria și practica învățării la distanță, Metodica ID, Proiectarea și funcționarea ID, Aplicația unui model contemporan performant pentru ID*. Cât de bine stăpânește autorul spațiului cibernetic universitar este pus în evidență de paragrafe în care cu fiecare element își propune să ofere metodologii adecvate, instrumente, chei și mecanisme de învățare în sistemul ID, de descifrare a unor soluții și, mai ales, de aplicare a lor. Cursurile pe Internet, proiectarea unui curs *on-line*, precum și stadiile psihologice ale unui asemenea tip de

învățare, care nu este numai activă, ci și interactivă, construirea și funcționarea unei Biblioteci virtuale, modalități de navigare în acest spațiu virtual reprezintă mărturia unei efort constant, neomițând nici o clipă să configureze rolul esențial, decisiv al cadrelor didactice. Acestea sunt, cum spune autorul, prestatori de serviciu universitar de cea mai bună calitate.

Și fiecare paragraf este asociat, agrementat cu o largă paletă de informații și aspecte din experiența noii culturi de învățare. În acest perimetru se înscrie un studiu elaborat la San Diego, *University of California*, care înfățișează comparativ interacțiunea instrucțională în rândul studenților care primesc mesaje (cunoștințele de curs) pe cale electronică cu activitățile de predare din amfiteatre și săli de seminar convenționale. A reieșit cu pregnanță faptul că răspunsurile studenților în situația folosirii facilităților electronice au fost, de cele mai multe ori mai consistente și mai complexe decât în cel de-al doilea caz.

Un generos spațiu este rezervat prezentării modului modern în care este structurat învățământul la distanță la Universitatea *Spiru Haret*, resurselor purtătoare de conținut didactic – manualele extinse, Notele de curs-sinteză, apărute în Editura Fundației *România de Măine*, Biblioteca virtuală, emisiunile cu caracter didactic transmise de tvRM incluzând cursuri, seminarii-dezbateri, avizierul video-colectiv, jurnalul studentesc și revista *Opinia națională*, care publică articole cu caracter științific, consultații pentru studenții, formule de examinare-evaluare, exerciții de autoevaluare. Iată tot atâtea repere care confirmă credibilitatea, accesibilitatea și, de ce nu, vocația socială a învățământului la distanță.

Scriș într-un stil alert, respirând o solidă documentare, începând cu scurtul istoric și prezentarea unor definiții pentru ID și încheind cu managementul și eficiența ID, textul este ilustrat, susținut de relevante imagini – grafice, figuri toate originale, creații proprii –, de surse bibliografice, care ajută cititorilor, cum ne asigură autorul acestei remarcabile lucrări – să intre mai ușor în atmosfera specifică procesului de învățământ la distanță, să pătrundă în universul noului mod de pregătire superioară.

Răspunzând dezideratelor utilului și plăcutului și îngemănând dubla calitate de instrument de studiu și de pasionant obiect de lectură, cartea se recomandă de la sine.

Adela DEAC

«... Ceea ce am iubit mai presus de orice a fost tineretul universitar. Lui i-am dat tot ce am avut mai bun și mai scump, și trebuie să recunosc, mi-a dat și el tot ceea ce a avut mai bun și mai scump. Bucuriile studențimii au fost și bucuriile mele, durerile studențimii au fost și durerile mele.»

Dimitrie Gusti

Școala sociologică de la București al cărui fondator este prof. Dimitrie Gusti (1880-1955) a fost marcată de câteva momente decisive în conturarea identității sale: 1) crearea sistemului monografiei sociologice, care a servit ca fundament analitic al cercetării nemijlocite a satelor; 2) diversificarea tipologică a cercetărilor monografice și codificarea experienței metodice de cercetare; 3) constituirea comunității sociologice moderne a echipelor monografice (dispunând de structuri de comunicare, autoritate, cunoaștere „tăcită”, căi de legitimare); 4) constituirea valorilor împărtășite în comun de membrii și discipolii Școlii monografice.

Sistemul sociologic gustian este un *ansamblu articulat de teorii, concepte, teze*: teoria voinței sociale, teoria cadrelor și manifestărilor, conceptele de unitate socială, relații și procese sociale, legea paralelismului sociologic, conceptul de interdisciplinaritate, legea dreptății, idealului, circuitului social.

Teoria voinței sociale este dimensiunea cea mai contestată și etichetată în anii de după război, sub presiunea normativă a concepției marxiste. Teoria voinței sociale deține un loc central în concepția gustiană. Voința socială constituie esența vieții sociale și principul său explicativ (vezi: „Științele sociale, sociologia, politica și etica în interdependența lor unitară: Prolegomene la un sistem” (1909-1910); „Despre natura vieții sociale”, 1910; „Realitate, știință și reformă socială”, 1919; „Sociologia monografică, știință a realității sociale”, 1934; „Problema sociologiei. Sistem și metodă. Trei comunicări”, 1940).

Voința este înzestrată de Dimitrie Gusti cu capacitatea uimitoare de a crea unitatea socială, deci de a îndeplini o funcțiune morală primordială, în virtutea constituției sale intime, a morfologiei sale. Preluând distincția kantiană a voinței ca impuls și ca mobil, D.Gusti dezvoltă ideea dublei determinări a voinței sociale, și anume, motivarea afectivă și rațională a acesteia. Motivarea afectivă se exprimă prin trei afecte tipice: iubirea de sine, simpatia, religiozitatea. Iubirea de sine, care este un afect însoțitor al conștiinței de sine, se proiectează în afară sub forma simpatiei, devenind factor de creație socială de comunitate; prin simpatie, omul surprinde identitatea sa cu alți oameni, de unde ia naștere conștiința de grup. Iubirea de sine și simpatia se găsesc unite printr-o „sinteză creatoare” (W.Wundt) într-un afect superior: frica respectuoasă sau venerația față de necunoscut, care implică subordonarea conștiinței a propriului eu față de puterile naturii și societății, recunoscute ca mai înalte (respectul social, stima etc.). Motivarea rațională a voinței este, în esență, o succesiune progresivă de reprezentări ale scopului și mijloacelor pentru atingerea lui: mobilurile percepției (care aparțin „voinței neevaluate, instinctive”, individul neavând reprezentarea scopului, recurând la mijloacele ce-i stau la îndemână); mobilurile intelectului („inteligent se dovedește omul care caută cu perspicacitate mijloacele adecvate țelului” - specific acestei motivări fiind alegerea mijloacelor); mobilurile rațiunii (rațional este cel ce stăpânește atât scopurile cât și mijloacele, specifică fiind aici alegerea scopurilor).

În funcție de reprezentarea scopului și mijloacelor, se deosebesc *3 trepte de evoluție a voinței sociale*: *voința scurtă* sau embrionară a omului supus impulsurilor, *voința slab dezvoltată* (a celor ce știu a alege mijloacele) și *voința lungă* (a celor ce stăpânesc perspectiva scopurilor). „Unitatea armonie concentrată a afectelor fundamentale și a mobilurilor tipice formează conceptul de personalitate”. Personalitatea va fi o posibilitate sau o realitate pe cale de desăvârșire, după cum afectele fundamentale se găsesc în stare embrionară sau dezvoltată.

Din teoria voinței decurge o consecință epistemologică importantă: orice evaluare a motivelor acțiunii indivizilor și grupurilor trebuie să „considere sintetic” întreg conținutul tipic al voinței și nu doar unele impulsuri sau motive în deosebite.

Interpretări eronate se observă, după D.Gusti, în cazul utilitarismului, care pune preț pe imbinarea iubirii de sine cu mobilurile raționale, ignorând celelalte componente ale morfologiei voinței: la rândul lor, hedonismul accentuează asupra iubirii de sine și mobilurilor perceptibile, etica creștină prețuiește

Recunoașterea internațională a meritelor sale pentru sociologia vremii, pentru munca neobosită în folosul progresului social, civilizației și păcii s-a manifestat prin faptul că foruri științifice din cele mai reputeate i-au acordat titluri științifice și i-au încredințat funcții științifice de mare prestigiu și de mare răspundere: a fost membru al societăților de sociologie din Geneva, Berlin, Londra; al Institutului Internațional de Sociologie, al Societății Științelor Sociale din Tokio, al Societății de Sociologie «Masaryk» din Praga, *Doctor Honoris Causa* al Universității din Leipzig, membru al Academiei de științe morale și politice din Institutul Franței (Academia franceză), al doilea român cu acest titlu după marele istoric A.D. Xenopol. Pline de semnificație în acest sens au fost și alegerea sa ca președinte al celui de-al XIV-lea Congres Internațional de Sociologie și, de asemenea, la conducerea Institutului de științe sociale al României. El a fost cetățean de onoare al mai multor localități din țară, iar în 1939 a fost ales cetățean de onoare al orașului New York. Statul francez l-a distins cu Legiunea de onoare, în gradul de Mare Ofițer. În 1947 devine președintele Institutului Social al Națiunilor, pe care l-a creat la New York.

doar afectul venerației, etica lui Schopenhauer se bazează pe milă (o formă a simpatiei) etc.

Voința socială, în unitatea afectelor și mobilurilor sale, *constituie cauza causans a vieții sociale*; acesteia îi lipsește însă materialul asupra căruia se exercită „îmboldul de socializare al voinței”. Acest material este constituit din „unitatea mediului” sau a „*cadrelor vieții sociale*”, ce definesc virtualitățile, putințele de devenire ale vieții societății, cu alte cuvinte „mediul”: „natura sau *cadrul cosmic* și viața sau *cadrul biologic* formează cadrele naturale, asociale”; „timpul sau *cadrul istoric* și conștiința sau *cadrul psihic* formează cadrele imanente sociale”. Cadrele provoacă reacții ale voinței, indicând o posibilitate, nu o necesitate. Mecanismul vieții sociale este doar „declanșat” de cadre, dar „reacțiunea se săvârșește după o structură proprie voinței”. De pildă, „dovada”, poporul grec din lucrările lui Taine, popor care „a decăzut și s-a strâns” cu toate că insulele au rămas aceleași. Orice fapt care este o activitate actuală și e condiționat de alți factori constituie *manifestările unității sociale* și ele sunt de atâtea feluri de câte feluri sunt trebuințele omenești”. Sub

Un titan al sociologiei românești

Dimitrie Gusti

1880-1955

monografice erau interdisciplinare. Echipelae studențești de acțiune culturală (1934-1940) constituie o inovare a relațiilor sociologiei cu exigențele societății. D. Gusti a instituit o nouă formă a echipelor studențești, orientate prioritar spre acțiune socială, adică spre cercetarea corelată a problemei sociale a satelor. De numele lui Gusti se leagă și *instiituirea* formală a *Serviciului Social*, în octombrie 1938, care constituie o modalitate de generalizare a experienței echipelor culturale studențești și are o funcționalitate complexă: mijloc de pedagogie socială prin care intelectualitatea primea o formație de „activiști sociali”; instrument de cunoaștere științifică a problemelor țării; mijloc de organizare a „centrelor model” în sate și orașe; for de coordonare a tuturor forurilor de acțiune socială. Împrejurările interne și internaționale au fost neprielnice funcționării acestei instituții, ducând la suspendarea Serviciului Social (în oct. 1939).

Una din contribuțiile de prestigiu ale lui Dimitrie Gusti privește *sociologia națiunii și a identității etnice*. Raportul între națiune și etnicitate este văzut în termenii de realitate culturală *versus* identitate virtuală. În timp ce „*națiunea*” este o „*unitate socială autonomă de scop și mijloace*”, altfel spus o „*comunitate culturală*”, „*etnicitatea*” constituie doar o „*realitate virtuală*”, o *condiție de viață a națiunii* încadrată de el la capitolul „cadrele vieții sociale”. Alte priorități științifice ale sociologiei gustiene sunt contribuțiile la *dezvoltarea sociologiei științei*, în principal la teoria comunităților sociologice și a instituționalizării funcției reformatoare a sociologiei, precum și contribuțiile la codificarea metodelor cercetării nemijlocite de teren (*field work*) a comunităților țărănești.

Școala sociologică de la București

Una din realizările de cel mai înalt nivel al dezvoltării sociologiei ca știință în România o constituie crearea unei „școli științifice” veritabile, moderne, care a întrunit toate elementele caracteristice (sistem de roluri, de statute, de comunicare, de interacțiune, de manifestări organizaționale, de autoritate și control al muncii științifice etc.) și s-a luat în considerare în modelele contemporane de sociologia științei și de științific în analiza comunităților științifice moderne.

Acțiunea de instituționalizare a rolului transformator al științei, îndeosebi al științelor sociale, s-a centrat pe structura de comunicație intra- și interștiințifică (adică în cadrul unei specialități și între disciplinele științifice), dând naștere unor comunicații științifice multidimensionale, interdisciplinare,

Vouă, iubiți țărani, țărance și muncitori din cele 626 de sate, orașe și regiuni unde au lucrat conduși de mine echipele de studenți și tehnicieni ai Institutului Social Român, ai celor patru Institute regionale, ai Seminarului de sociologie de la Universitatea din București, ai Fundației și Serviciului Social și mai ales vouă, locuitorilor satelor, cărora le aparțin ca al lor ales cetățean de onoare din Goicea Mare (Oltenia), Rușetu (Muntenia), Drăguș (Făgăraș), Nereju (Moldova), Sadova și Fundul Moldovei (Bucovina), Cornova (Basarabia), Voslobăt (Ciuc), Șanț (Năsăud), vă adresez întreaga mea iubire, curată, sinceră și dezinteresată și toată recunoștința pentru cele mai frumoase momente din viața mea petrecute în mijlocul vostru.

Dimitrie Gusti

variate ca volum, obiective, modele de interacțiune, climat și rezultate. *Comunitățile științifice create în cadrul Școlii românești de sociologie* din anii interbelici, prin sistemul de roluri și statute prescise de organizațiile instituite - *Institutul Social Român, Seminarul de sociologie, Fundațiile Culturale Regale* - , ca să amintim pe cele mai importante, au constituit modele de „interacțiune densă”, care au dat naștere la întreaga gamă a manifestărilor organizaționale moderne în domeniu, de la sistemele de autoritate și control care iau decizii privind formarea personalului, până la sistemele de evaluare și sancționare a activității comunităților, de alocare și administrare a resurselor existente. Membrii Institutului Social Român și ai echipelor monografice ale Seminarului de sociologie, ai echipelor studențești ale Fundațiilor Culturale s-au constituit ca veritabile „colegii invizibile”, având interacțiune cognitivă frecventă, depistabilă empiric. Evidența empirică a activității acestor instituții probează apariția și dezvoltarea grupurilor și persoanelor de referință în perimetrul Școlii românești de sociologie, precum și a unor tipare de comunicație tipice pentru existența comunităților științifice: dezbateri, raporturi de colegialitate, coautorat, „ucenicie” (formarea cadrelor).

Modul concret de cristalizare a acestor interacțiuni în sânul comunităților științifice din cadrul *Școlii sociologice de la București* arată că aceasta a *parcurs toate stadiile „clasice” ale unor grupuri științifice puternice*, cu personalitate distinctă, comparabile cu școlile de sociologie consacrate în acele vremuri: Școala din Chicago, Școala sociologică franceză, creată de E.Durkheim, Școala reformei sociale engleze, inițiată de Ch.Booth. Pe baza analizei empirice a grupurilor științifice dezvoltate în cadrul Școlii sociologice de la București se pot face unele corespundențe și analogii cu „modelul dezvoltării în patru trepte” a grupurilor sociologice, întocmit de Nicholas C.Mullins.

Primul stadiu, și anume, cel de prefigurare a Școlii sociologice, de formulare vagă, în termeni filosofici, a doctrinei sociologiei monografice active și multidisciplinare, care corespunde perioadei ieșene, prezintă similarități cu „*stadiul normal*” al *comunităților științifice*, conceptualizat (de Mullins) ca o stare inițială a grupului, având o structură de comunicație relativ slab încheată, un grad redus de organizare și cooperare în vederea soluționării unei probleme particulare.

Faza a doua, a constituirii școlii sociologice (1912-1929), la început în structuri paralele de construcție teoretică monografică (Seminarul de sociologie) și intervenție practică, reformatoare (Institutul Social Român), structuri care apoi au fuzionat în cadrul echipelor monografice și studențești, prezintă corespundențe interesante cu cel de-al doilea stadiu din modelul lui Mullins, denumit „*rețea*” (*network*); aici se produce o schimbare importantă în raporturile de comunicație științifică, marcată frecvent de apariția unor produse intelectuale (o idee nouă, un criticism ascuțit al stării prezente de lucruri etc.), care atrag atenția mai multor cercetători: aceștia încep să coopereze și să dezvolte treptat un consens grupal privind stilul și conținutul cercetărilor (angajament programatic). În această fază, sociologia devenise monografică: se elaborase în seminar planul unei monografii sociologice rurale, pe baza paradigmei gustiene și s-a trecut efectiv la alcătuirea echipelor monografice interdisciplinare.

Pe măsura obiectivării activităților Școlii sociologice, prin publicarea dezbaterilor, a rezultatelor cercetărilor etc., comunicarea în grup s-a intensificat, au apărut formațiuni mai stabile, specifice *etapei de dezvoltare deplină* („mănușchi” - „cluster” la autorul citat), cuprinsă între 1929-1932. Se constată în această fază, o deplasare de la relațiile de comunicare informale și mai puțin stabile, din faza anterioară, către o structură cu un grad sporit de organizare, cu conexiuni teoretice puternice, luând forma coautoratelor, a unor publicații colective etc.

D. Gusti a aplicat la evidența empirică un model furnizat de opt grupuri sociologice americane prestigioase: 3 grupuri tradiționale (și anume, structural-funcționalismul, interacționismul simbolic, teoreticienii grupului mic) și cinci grupuri contemporane (vizionarii, etnometodologii, structuraliștii, noii teoreticieni cauzali și gruparea radicală).

Caracteristici organizaționale și cognitive marcate de preocuparea pentru condensarea centrului de greutate spre nuclee active de cercetare-intervenție sunt clar vizibile în campania de la Drăguș (în 1929 cu 86 membri, 1932, 1933) și Runcu (1930, cu 67 membri). „Punct culminant în istoria monografiilor rurale”, campania de la Drăguș s-a transformat într-un autentic laborator de creație metodologică și tehnică, iar cercetarea de la Runcu a avut ecouri peste hotare la autori prestigioși de talia lui Leopold von Wiese. În această etapă de apogeu a Școlii monografice s-a produs o semnificativă accentuare a laturii acțiunii sociale, trăsătură care se va întări în faza următoare.

- Spicuiuri din volumul *Istoria sociologiei românești*. Coordonator: Ștefan Costea (2002)
- Fotografiile și textele din casete – preluate din cartea *Dimitrie Gusti* de Ovidiu Bădina și Octavian Neamțu (1967)
- Portretul din pagina 1: desen de Marcela Cordescu

Dimitrie Gusti în mijlocul sătenilor, pe ulițele din Muzeul Satului Românesc.

D. Gusti vorbind studenților din echipele studențești: «Vă așteaptă o muncă grea, dar nespus de frumoasă. Pentru reușita ei se cere (...) în primul rând împlinirea a două condiții: o desăvârșită prietenie între cei ce formează echipa și o sinceră înfrățire a echipei cu satul», (1935).

Începuturile cercetărilor monografice pe teren. Un grup de 19 studenți germani – conduși de profesorul Helmut Klocke, de la catedra profesorului Gunther Ipsen de la Universitatea din Leipzig – în vizită la echipa monografică din satul Runcu (Gorj).

Consultație pentru studenți • Consultație pentru studenți

Premise.

Între formare și cunoaștere

Consultația noastră își propune să readucă în centrul atenției două dintre aspectele care conferă studiului limbii latine și, pe cât posibil, și al celei grecești în școli și în universități, cu precădere în școlile și în universitățile din România de azi, un statut și o importanță aparte.

Rezumând și, prin aceasta, anticipând, putem spune că este vorba, în primul rând și pe un plan mai larg, de un rol *f o r m a t i v* sub raport *c u l t u r a l*. Autenticul mod de a fi în materie de cultură nu se poate construi „din nimic”, *ex nihilo*, el se raportează în permanență la **ceva**, chiar și atunci când se neagă sensul și rostul construcției în favoarea de-construcției ca atare, chiar și atunci când se proclamă ignorarea trecutului cultural în beneficiul comodei suficiențe egolare a prezentului sincron. A fi *eu* în cultură (în cea literară mai cu seamă) presupune a ști ce înseamnă a fi / a fi fost *alții*, înaintea mea. Probabil că nicăieri mai bine și mai necesar decât în domeniul culturii, emblematic reprezentată de cultura literară, nu se verifică, axiomatic, adevărul că *a fi* (eu, noi) înseamnă *a ști*.

În al doilea rând și pe un plan mai restrâns, limbile clasice ale Antichității își vădesc importanța lor cardinală în *c u n o a ș t e r e*. De aici provine, de atâtea sute de generații care au avut acces la cultură și educație, la învățământ și cercetare în Europa și dincolo de granițele ei geografice, statutul limbilor antice clasice de *ș t i i n ț e - p i v o t* în configurarea spațiului complex, generos și interferent, al științelor omului, al umanismului modern într-un cuvânt. Un umanism prelungit până azi în varii forme și spectre, adaptat și adaptabil noilor mentalități și noilor realități ale erei digitale, un umanism etern viabil ca și spiritul uman.

Data fiind vastitatea dimensiunii *c o g n i t i v e* a limbilor Antichității clasice, vom restrânge, în partea a doua a consultației noastre, referințele utilizate la domeniul contribuției latinei, ca limbă-mată a familiei lingvistice romane, la cunoașterea, în profunzime și totodată în mod esențial, a specificului limbii române, pornind de la originile ei cele mai îndepărtate și ajungând până la tendințele evoluției sale în contemporaneitate.

Clasicism și cultură

Într-unul din apreciatele și cunoscutele pe atunci, în lumea culturală românească interbelică, eseuri ale sale, intitulat *Actualitatea clasicismului* și publicat în volumul *Pentru clasicism. Fapte – idei – oameni 1926-1936* (Craiova, Editura Ramuri, 1937), profesorul, scriitorul și traducătorul N.I. Herescu făcea următoarele observații, pe cât de pertinente, pe atât de convingătoare prin valabilitatea lor perenă. Ne permitem, în cele ce urmează, să le prezentăm pe scurt, însoțindu-le cu câteva comentarii personale.

Din perspectiva generală a evoluției culturii românești, se poate observa că momentele ei cele mai importante au fost, fără excepție, rezultatul unei apropieri, al unui interes crescut față de cultura latină¹ și, adăugăm noi, al unei substanțiale asimilări a modelului oferit de multivalentele tipare ale latinității culturale. Astfel, cronicarii moldoveni și-au definit propria poziție istorică și culturală prin raportare la latinitatea dunăreană și la romanitatea orientală, stimulați fiind de contactul formativ cu școala și cultura umanistă polonă. Un alt moment fundamental, veacul românesc al Luminilor, iradiind din Ardeal spre Moldova și Țara Românească – totul văzut sub pecetea spirituală a latinității și romanității, fiind pus în special de cărturarii ardeleni, dar și de un Dimitrie Cantemir, ca principii fondatoare ale existenței românești în centrul și sud-estul Europei –, a „ieșit”, cum plastic se exprima Herescu (*ibid.*), „din institutele catolice de la Roma”. Orientarea italianistă a lui Heliade Rădulescu, arcadismul și clasicismul vergilianizant ale lui Gh. Asachi, maturizarea treptată a Societății Academice, apoi a Academiei Române, după temperarea exagerărilor puriste entuziaste inițial, echilibrul cultural, teoretic și practic, indus luterului românești de către Titu Maiorescu după modelul oferit Europei moderne de tiparele limbilor și culturii clasice, greco-latine, în sfârșit (dar nu și în ultimul rând), geniale exemple concrete, de-a dreptul palpabile, de asimilare a spațiului cultural-literar antic de către scriitorii care au adus literatura română, în epoca lor, la nivelul impus de standardele culturii moderne europene, precum un Hasdeu, un Odobescu sau un Eminescu, au reprezentat, în opinia noastră, tot atâtea momente, cristalizate uneori ca etape decizive, în cadrul cărora profilul spiritual al culturii românești nu doar că s-a configurat în liniile sale de forță, beneficiind enorm de pe urma contactului cultural, uneori din fericire instituționalizat (cazul Școlii Ardeleni sau, individual, al lui Cantemir), cu tezaurul Antichității, ci s-a și regăsit pe sine în imaginea, caleidoscopică și mirobolantă, a Lumii Vechi.

O primă concluzie, consecință imediată, am spune chiar inevitabilă, a unor observații generale precum cele de mai sus, se impune. Cultura românească dă, inclusiv pentru un spațiu mai larg, cel al Orientului european privit în straturile evoluției sale istorice (ca și Occidentul, de altfel, în egală măsură), exemplul cel mai limpede că **o cultură nu poate exista fără tradiție**: altminteri, ea (ar) rămâne „suspendată în aer”.²

Cea de-a doua observație a noastră pornește, mărturisim, tot de la textul lui N.I. Herescu.³ Mai presus de orice, trebuie să afirmăm și, dovedind, să ne convingem că nici una dintre culturile clasice ale Antichității nu este „moartă” (cum se afirmă mai ales despre limbi, iar latina și greaca veche sunt în această privință calul de bătaie). Cultura vechilor greci s-a încorporat organic pe de o parte în cultura bizantină, cu iradieri slave în tot estul Europei, pe de altă parte, prin întregul său imaginar laic, neînfedat teologico-dogmatic, cultura greacă veche a penetrat și fecundat cultura neogreacă modernă, în principal din secolul al XIX-lea până astăzi. Pe latura latină, cultura având ca expresie această limbă a continuat să se mențină vie și să se desfășoare prin intermediul culturilor romane, vehicule ale unei latinități vii, generatoare de ineputabilă cultură, spirituală ca și materială. Cum excelent notează același Herescu: „Cultura franceză, sau italiană, sau spaniolă sunt un *moment al evoluției culturii latine* [s.n.]. Cultura românească trebuie și ea să tindă a fi.”⁴

Este perfect adevărat ce susține aici N.I. Herescu. O cultură fără continuitate, o cultură fără urmași devine, la un moment dat, o cultură într-adevăr moartă, spiritual-etic și material „decedată”. Pentru Antichitate putem da numeroase și diverse exemple. Este cazul culturii hitiților, de pildă, scufundată o dată cu însăși istoria lor. Sau al numeroaselor populații pre-ineoeuropene din Asia Mică, prăbușite prin înghițire (de către grecii colonizatori, apoi de către turci) sau prin dispariție pur

și simplu. Civilizația și cultura etruscilor, în Italia, în Balcani destinul cultural-istoric al tracilor sud-dunăreni, al ilirilor și chiar al geto-dacilor nord-dunăreni, la rândul lor, nu au cunoscut continuitatea efectivă și vizibilă spre era modernă. La un moment dat al deșirării firului Istoriei, atari culturi material-spirituale s-au oprit definitiv din evoluție: prin suprimare, prin asimilare, prin extincție sau prin oricare altă formă de dispariție.

Ce element esențial, care i-a asigurat viabilitatea, deci perenitatea, a făcut ca, dimpotrivă, cultura – literară, și nu numai – a vechilor greci și a romanilor, conglomerat de populații aflate acum două mii de ani în plină efervescență a evoluției lor istorice, să rămână vie pentru Europa de ieri, și la fel și pentru cea de azi și, unită, pentru cea de mâine ?

Chintesența valorii culturale a Antichității clasice rămâne, în afara oricăruî dubiu și a oricărei discuții, *c a p a c i t a t e a e i f o r m a t i v ă*, *p a i d e u t i c ă*, ceea ce Mihai Eminescu, într-un faimos articol, numea „calitatea */.../ de a crește*” (s.n.).⁵ Eminescu a fost primul om de cultură român care a comparat capacitățile educativ-formative ale cunoașterii Antichității – în primul rând prin intermediul celor două limbi clasice, văzute de el drept singura porțiță de intrare în prestigiosul templu al culturii antice – cu capacitățile educativ-formative oferite de celelalte discipline ale cunoașterii. Pentru Eminescu, din această comparație nu rezultă decât un singur câștigător: superioritatea spiritului Antichității.⁶

CLASICISM, LATINITATE, MODERNITATE

Lect. univ. drd. Mariana FRANGA
Conf. univ. dr. Liviu FRANGA

Acest spirit a văzut în om o copie, oricât de imperfectă uneori, dar tot pe atât de sublimă alteori, a idealului divin, a Frumuseții și Inteligenței ideale. Antropocentrismul Antichității clasice, neîntrând câtuși de puțin în conflict deconstructiv cu spiritul ei de pietate și religiozitate, de adorate calmă a sacralui, putem spune că a fost elementul paideutic fundamental grație căruia Antichitatea nu a murit de fapt niciodată, ci s-a perpetuat spiritual până în veacul de azi. Reunite în spiritul antic precreștin – mai exact, la Platon –, Frumusețea și Inteligența, armonios coexistente și reciproc dependente, converg în Virtute (*arete*), ca *summum* al idealului perfecțiunii umane.⁷ Ca fel educativ-formativ ținut din veacul lui Platon și al profesorului său, Sokrates, până în era Microsoft. Și chiar și după aceea.

Clasicism și cunoaștere istorică

În această parte a consultației noastre, dorim să (re) aducem în discuție prezența, dar mai ales importanța prezenței în planurile de învățământ și în programele școlare – cu precădere pentru spațiul românesc – a componentei lingvistice a culturii Antichității clasice. Ne vom limita referințele la aportul latinei – ca fostă limbă de comunicare oficială unică, o *koine* a Imperiului celui mai vast pe care l-a cunoscut Antichitatea – în vederea cunoașterii originilor limbii române și, totodată, a evoluției unei familii de limbi succesoare, extrem de importante și azi, ca și în trecut, în edificarea civilizației comune a Europei unite.

Din orice unghi ar fi privită, istoria limbilor romane, în circumstanțe particulare extrem de variate, nu reprezintă altceva, după cum se știe foarte bine, decât istoria limbii latine surprinse în simultanele, ca și în succesele sale momente de maximă expansiune. Fiecare idiom romanic reiterează, pe cont propriu, evoluția istorică a latinei comune, tendințele ei generale ca și pe cele specifice fiecărui spațiu geografic în care a avut loc, dincolo de vatra italică, ieșirea în lume – să spunem așa – a latinei.

Pentru cazul românei, această „ieșire” nu a avut, cum bine se cunoaște, nici un fel de caracter conjunctural, ci, dimpotrivă, a fost una organică, robustă. Spre deosebire de cealaltă direcție romanică a evoluției istorice a latinei – dalmata, care a sucombat ca limbă vie la sfârșitul sec. al XVIII-lea –, româna a constituit singurul și ultimul viabil complement central-sud-estic european al viguroasei implantații latine occidentale.

Am porni în această privință de la judicioasa remarcă formulată în urmă cu peste două decenii de unul dintre reputații lingviști români, întemeietor de școală în epoca interbelică – Iorgu Iordan, într-una din ultimele sale contribuții⁸: „Dacă românii însemnează ceva în istoria luminată a omenirii */.../*, faptul se datorește limbii latine pe care și-au însușit-o strămoșii noștri etnici și au transformat-o de-a lungul atâtor generații în româna de azi, limbă demnă să stea, cum stă și în momentul de față, alături de semenele ei cele mai strălucite.”

Româna și românii – iată două istorii și două destine nu paralele, ci întrepătrunse. A cunoaște originile și evoluția limbii române nu înseamnă altceva decât a cunoaște, intim și extrem de profund, **istoria pe dinăuntru**, nu cea exterioară, cu fapte și întâmplări, a românilor. Trebuie să percepem, deci, Istoria ca pe o modalitate, în perpetuă devenire, a existenței. Dacă știm ce s-a întâmplat cu limba română, știm ce s-a întâmplat, de-a lungul mileniilor, și cu poporul român.

La începutul deceniului al cincilea al secolului trecut (mai exact, în anul 1940, când apare monumentală sinteză, opera maximă a autorului, intitulată *Limba română. Volumul I. Privire generală*. București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”), Sextil Pușcariu impunea nuanțarea corectă a unei viziuni comune, de-a dreptul banalizate în lumea romaniștilor, și anume aceea care vedea în română și în toate limbile romane, „fiicele” limbii latine. Din mai multe motive – nota prestigiosul lingvist⁹ – o atare formulare este eronată, între altele și pentru că ideea de „naștere” presupune, în lumea fizică, o dată fixă determinată și precedată de un travaliu foarte limitat în timp, pe când, în zona spirituală, invizibilă, a limbilor, apariția acestora coincide întotdeauna cu un proces îndelungat, dificil al fi reperat cu precizie în termeni de început și de sfârșit. În locul acestei exprimări creatoare de ceea ce Pușcariu numea

„imagine greșită” (*ibid.*), savantul român propunea un termen mult mai exact și, prin aceasta, mai corect: acela de „continuatoare”. Îi dăm din nou cuvântul autorului: „Vom zice deci că limba română nu este fiica, ci *c o n t i n u a t o a r e* a limbii latine vorbite odinioară în cele mai multe părți ale Imperiului roman de Răsărit.” (*ibid.*). Pușcariu împinge lucrurile chiar mult mai departe, astfel încât atât savanților specialiști, cât și marelui public li se poate crea impresia, falsă de fapt, de exagerare, când afirmă: „Limba română de azi e însăși limba latină, la anul 1939, cu modificările ivite în cursul veacurilor */.../*” (*ibid.*).

Sextil Pușcariu nu exagera, în fond, cu nimic. În perfectă suită logică a afirmației că româna nu este fiica, ci continuatoarea limbii latine, savantul postulează aserțiunea că **româna** nu este *altceva* față de latină – pentru că nu a intervenit niciodată un moment de întrerupere, vorbim de o continuitate permanentă –, ci **este tot latine**, dar o latină modificată, după ce a suferit, deci, inerentele schimbări prin care trece orice idiom care curge liniștit ca un fluviu de mii de ani. Pușcariu utilizează în acest sens o altă comparație, la fel de plastică, pentru a înțelege ce este româna în raport cu latina. Zice el (*ibid.*): „*/.../* precum pielea de pe corpul nostru este tot pielea cu care ne-am născut, cu aceeași culoare și cu aceleași semne și alunuea ca și în pruncie, deși toate celulele ei s-au împrospătat în curgerea timpului.”

Termenul, ca și ideea de continuare, de continuitate procesuală – ceea ce noi putem numi auto-metamorfoza limbii sau schimbarea ei de sine și de la sine –, s-au bucurat ulterior de o receptare favorabilă în peisajul nostru, științific și cultural, fiind adoptate rapid, ca achiziții superioare, adecvate mai bine – inclusiv în plan terminologic – unei viziuni nuanțate și, totodată, complexe. Astfel, un alt corifeu al lingvisticii românești moderne, Alexandru Rosetti, nota, într-o contribuție sintetică la cunoașterea istoriei limbii române¹⁰, că limba noastră nu este și nu reprezintă „altceva decât transformarea limbii latine”¹¹. Practic și simplu spus, latina din fosele provincii romane de acum două milenii, din apropierea Dunării, în cursul ei final, „e reprezentată” – rezumă Rosetti ideea – „în zilele noastre de limba română”¹². Latina a persistat, compact și unitar, numai la nordul Dunării, pentru că, spre deosebire de ceea ce s-a petrecut la sud de fluviu, a existat, neclintită și durabilă dincolo de avatururile Istoriei, „voința de a vorbi limba latină, a locuitorilor din această regiune”¹³.

Voința de a vorbi latinește a locuitorilor romanizați dintre fruntariile fostei Dacii libere constituie un element trans-istoric, inalienabil ca și dăinuirea etnogenetică românească. Numai această voință explică auto-metamorfoza latinei, continuarea ei ca română. Voința de a vorbi latinește a viitorilor români s-a suprapus peste uriașa voință de a fi români a tuturor românilor, între hotarele uneia și aceleiași latinități. Persistența în Istorie a singurilor urmași ai romanilor care au vrut și au reușit să rămână a se numi „romani”, de la strămoșii lor așezați în Dacia, a fost dublată, susținută de și, în final, s-a identificat cu cealaltă persistență în durată, și anume voința urmașilor romanilor de a nu-și schimba limba, oricâte împrejurări, atât de potrivnice, i-ar fi îndemnat pe vorbitorii ei să o facă.¹⁴

Aceste două acte de voință – de a rămâne români și după plecarea vremelnică a romanilor și de a vorbi, cu maximă fidelitate, limba romanilor, ca limba definitorivilor lor strămoși –, într-un cuvânt voința de fire și voința de limbă sunt cele două axe nevăzute pe care, în zvonul timpului, s-a ridicat lucrarea etnogenezii românești.

Latinitate și profil spiritual românesc

Ideea de **continuitate** a vorbirii latinei ca română, respectiv – pentru celelalte zone romane – ca italiană, franceză, spaniolă, portugheză, catalană etc., constituie, prin urmare, un loc comun în gândirea lingvistică românească din ultimele decenii, ca și de azi.¹⁵ Perspectiva istorică prezintă, în mod evident, singura modalitate științifică de a înțelege și explica structura unui idiom la un moment dat. Dacă admitem că limba este un „fenomen social al cărui mod permanent de existență este mișcarea, schimbarea”¹⁶, așadar evoluția, diacronia, atunci vom admite și că perspectiva sau dimensiunea istorică nu poate lipsi, este inerentă oricărei descrieri, principal sincronice, a limbii.

În cazul limbii române, istoria acesteia studiază, cum s-a arătat¹⁷, evoluția structurii limbii noastre. Ceea ce înseamnă a evidenția esența ei latină, la toate nivelurile și palierele limbii. Înseamnă, de asemenea, a explicita modul în care structura gramatical-lexicală latină s-a reorganizat pornind de la registrul ei popular până la faza primelor reconstrucții ale românei comune și, de aici, până la primele atestări de texte românești. Înseamnă, desigur nu în ultimul rând, a defini individualitatea limbii române și a identifica în mod precis locul ei printre celelalte limbi romane, prin intermediul unei analize globale a evoluției românei după apariția primelor texte scrise până astăzi.

Într-un cuvânt, „studiul istoriei limbii române constituie, în întregime, o demonstrație a caracterului ei fundamental latin”¹⁸. Acest studiu, a subliniat de multă vreme unul dintre cei mai reputați specialiști în materie, doamna profesor Florica Dimitrescu¹⁹, posedă, la rândul lui, același dublu caracter pe care l-am evidențiat mai sus în cazul științei Antichității clasice: **informativ-cognitiv** pe de o parte, și **formativ** pe de alta. În ambele situații, contribuția limbii latine se vădește a fi nu doar *fundamentală*, ci mai ales *indispensabilă*. Despre această contribuție vom vorbi în încheierea consultației noastre de față.

Astfel, caracterul și rolul *i n f o r m a t i v - c o g n i t i v* rezidă în evidențierea existenței unor principii despre evoluție și sistem în cadrul științelor umaniste în general, în cel al disciplinelor lingvistico-filologice în mod special. Între aceste principii am enumera doar câteva dintre cele mai importante și prezente întotdeauna în cazul fenomenului lingvistic: interdependența proceselor în cadrul sistemelor și al subsistemelor, caracterul de lege al unor transformări, raportul direct dintre modificările lingvistice și funcția de comunicare a idiomului etc. Efectele acțiunii unor atari principii se răsfrâng la nivelul tuturor compartimentelor istoriei limbii: vocabular, fonetică, morfo-sintaxă, topică. Structura gramaticală a limbii române se caracterizează prin absența elementelor nelatine.²⁰ Lexicul fundamental, alcătuit, după cum bine se știe, componenta esențială, cea mai stabilă, cel mai frecvent utilizată, cea mai nelipsită în comunicarea lingvistică, inclusiv în formarea de cuvinte noi, este latin.²¹

Poate nici o altă concluzie nu definește mai bine rolul formativ-cognitiv al limbii latine în cadrul cunoașterii globale a istoriei limbii române decât următoarea frază celebră a lui Alf Lombard, unul dintre corifeii romanisticii secolului XX și un perfect cunoscător al limbii noastre și al istoriei ei: „În cunoașterea legilor de evoluție a latinei, limba română se constituie ca unul din cele patru picioare ale mesei, adică element indispensabil.”²²

În ceea ce privește rolul *f o r m a t i v* al studierii limbii române ca rezultat istoric al auto-transformării latinei de-a lungul unui proces neîntrerupt, mult milenar, ne vom limita la constatarea că studentului, respectiv viitorului profesor de limba română, de limba latină, de istorie i se oferă datele științifice fundamentale care dovedesc latinitatea limbii române și romanitatea poporului român în contextul romanic și european modern și contemporan, marcat de atât de variate și profunde prefaceri. I se oferă, de asemenea, elementele necesare alcătuirii unei viziuni proprii, legitimate științific, asupra trecutului, prezentului și viitorului populațiilor romanizate, alături de cele neromane, din spațiul carpato-danubian și balcanic sud-est european, spre a combate cu argumentele dovezilor științei teorii politice și etnic partizane, efecte sau, în alte cazuri, emanații ale unor ideologii extremiste (indiferent de așezarea lor concretă pe eșichierul politic) care nu au încetat, de fapt, niciodată să se manifeste.

Din ambele perspective, informativă ca și formativă în egală măsură, dimensiunea istorică a studierii limbii române și, nu mai puțin, a culturii căreia aceasta i-a dat și îi dă expresie relevă trei *atribute ale profilului românesc în Istorie: latinitate, continuitate și unitate*.

Cuvinte, de altfel, cheie²³ atât pentru întreaga istorie a românilor, cât și pentru cea mai înaltă – ideală, dar atinsă în anumite momente – spiritualitate a lor.

¹ N.I. Herescu, *op. cit.*, p. 31.

² *Id.*, *ibid.*, p. 34.

³ „Această cultură [=cultura latină, n.n.] înseamnă pentru noi <<cultură>> pur și simplu. Au mai existat, mai există și alte culturi. Dar ele au murit sau au rămas înțepente într-o formă recunoscută inferioară. Cultura latină este cultura vie */.../*” (*ibid.*)

⁴ *Ibidem*.

⁵ Detalii apud N.I. Herescu, *op. cit.*, p. 37.

⁶ „Fixat pentru totdeauna, nemaiputându-se schimba, căci aparține unor timpi de mult încheiați, spiritul antichității și regulatorul statornic al inteligenței și al caracterelor și izvorul simțului istoric.” (*ibid.*). Nu întâmplător, cea de-a doua parte a frazei citate a fost aleasă de N.I. Herescu drept motto al întregii sale cărți.

⁷ Sau, în termenii lui N.I. Herescu, pe care fie-ne îngăduit a-l cita aici încă o dată: „Monumentele literare ale Antichității, realizând idealul cel mai înalt de măsură și proporție, pot provoca în om acel proces de ameliorare interioară către care trebuie să ambizioneze școala.”

⁸ *Istoria limbii române (Pe-nțeleusul tuturor)*. București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983, p. 8.

⁹ *Op. cit.*, p. 183.

¹⁰ Intitulată *Șchiță de istorie a limbii române de la origini și până în zilele noastre*. București, Editura Albatros, 1975.

¹¹ *Op. cit.*, p. 16.

¹² *Ibid.*, p. 1.

¹³ Al. Rosetti, *Șchiță de istorie socială a limbii române*. București, Editura Eminescu, 1982, p. 14.

¹⁴ Această mirabilă voință de limbă, voința de a continua să se vorbească neîntrerupt limba strămoșilor aducători de civilizație – cea mai întinsă din lumea locuită a Antichității – a fost energic reliefată și de profesorul Grigore Brâncuș, în volumul inițial al celei mai recente apariții în domeniul istoriei limbii române: *Introducere în istoria limbii române. I*. București, Editura Fundației România de Măine, 2002, în special pp. 10-15. Despre existența, de-a lungul aproape a două milenii, a ceea ce se poate numi conștiința națională latină a poporului român, a se vedea solida monografie, pe deplin actuală încă, a regretatului istoric Adolf Armbruster, *Romanitatea românilor – istoria unei idei*. București, Editura Academiei, 1972.

¹⁵ Spre exemplu, a se vedea paginile, dedicate acestei problematici, între alții de D. Macrea, *Latinitatea limbii române*, în volumul *Lingvistică și cultură*. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978, pp. 48-53: „Ea [limba română, n.n.] este cea mai autentică continuatoare a latinei populare */.../*” (p. 53), continuatoarea ei directă (*ibid.*, p. 52); Iorgu Iordan, *op. cit.*, pp. 9, 23 et *pass.* (în special capitolele I. *Originile limbii române* și II. *Formarea limbii române*); Ion Coteanu, *Structura și evoluția limbii române (de la origini până la 1860)*. București, Editura Academiei, 1981, pp. 56-60 („La fel ca în toate regiunile în care s-au instalat, romanii nu și-au impus limba cu forța.” [p. 59]; “Limba română actuală rezultă dintr-o lungă dezvoltare, caracterizată pe de o parte prin **continuitate** [s.n.], pe de alta prin ritmuri diferite de evoluție */.../* » [p. 57]).

¹⁶ Florica Dimitrescu, *Precizări preliminare*, în volumul colectiv *Istoria limbii române. Fonetică, Morfosintaxă, Lexic*. Coordonaor, Florica Dimitrescu. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978, p. 19.

¹⁷ Florica Dimitrescu, *ibid.*, p. 18.

¹⁸ *Id.*, *ibid.*

¹⁹ *Op. cit.*, pp. 22-23 (cu dezvoltări și în paginile anterioare).

²⁰ D. Macrea, *op. cit.*, p. 49.

²¹ *Id.*, *ibid.*; a se vedea, în același volum, și studiul *Structura latină și romanică a vocabularului limbii române moderne*, pp. 55-57, precum și toate celelalte studii subsecvente din același volum, consacrate unor variate aspecte ale lexicului românesc (pp. 58-83).

²² Apud D. Macrea, *Latinitatea limbii române, în vol. cit.*, p. 51. Același autor citează, în finalul studiului său, o altă afirmație celebră, datorată întemeietorului romanisticii romane, Wilhelm Meyer-Lubke, în *Rumanisch und Romanisch* (p. 35): „Trăsăturile latine ale românei sunt chiar mult mai autentice decât ale celorlalte limbi romane.” (apud Macrea, p. 53).

²³ Conceptele, ca și baza formulării în context a acestora, au fost elaborate pentru prima oară de Florica Dimitrescu, *op. cit.*, p. 23.

MASTERATUL

- În plină desfășurare la facultățile Universității *Spiru Haret*
- Patru campioni olimpici au susținut masteratul la Facultatea de Educație Fizică și Sport

Anul universitar 2004-2005 a fost puternic marcat de organizarea și structurarea programelor de studii de masterat pe o tematică de mare actualitate științifică și culturală, cu un pregnant caracter interdisciplinar la facultățile și specializările acreditate de la Universitatea *Spiru Haret*, reprezentând un efort de concepție și creație ale catedrelor și consiliilor de facultate. Astfel, prin cele 30 de programe de masterat, aprobate de Ministerul Educației și Cercetării, la solicitarea Senatului, la facultățile și specializările acreditate, Universitatea *Spiru Haret* oferă această șansă absolvenților de studii universitare cu diplomă de licență, care asigură aprofundarea specializării alese, dezvoltarea potențialului de cercetare și de valorificare a rezultatelor obținute, prin formarea unor abilități superioare de investigare, constituind o etapă pregătitoare obligatorie pentru studiile doctorale, așa cum se preconizează în Legea nr. 288 privind organizarea studiilor universitare, din 24 iunie 2004.

Așadar, în peisajul activității universitare au apărut momente unice care dau sens preocupărilor pentru dobândirea sau consolidarea performanței

profesionale, exprimând până la definire eforturile consacrate perfecționării, autoperfecționării și adâncirii specializării. Asemenea momente le-au reprezentat susținerea lucrărilor de disertație de către participanții la studii de master la facultățile de Drept, Filosofie și Jurnalism, Educație Fizică și Sport, în perioada următoare asemenea sesiuni de finalizare a studiilor de masterat fiind programate la facultățile de Sociologie-Psihologie și Limbi și Literaturi Străine. În continuare, redăm aspecte de la un asemenea eveniment desfășurat în cadrul programului **Managementul activităților sportive** – organizat de Facultatea de Educație Fizică și Sport.

Într-o ambianță specifică unui astfel de eveniment, în care se îngemănează, se regăsesc rigoarea științifică cu emoțiile competiției de altă factură decât cele manifestate indeobște în sălile de cultură fizică și sport, pe terenurile de volei și baschet sau pe luciri ale lucirilor, s-a desfășurat sesiunea din 18 februarie 2005 pentru susținerea lucrărilor de disertație în cadrul acestui program de studii de master. Amfiteatrul 124 de la Sala Polivalentă a găzduit această sesiune științifică la care au participat cei 19 absolvenți ai studiilor

de master și dascălii care i-au îndrumat pe tot parcursul celor doi ani de pregătire și care le-au coordonat eforturile pentru elaborarea unor asemenea lucrări de disertație din care să transpară competența profesională, pasiunea pentru tot ce apare nou în domeniul respectiv, orgoliul de a se înscrie cu contribuții proprii la descoperirea unor resorturi moderne ale managementului activităților sportive. Comisia de examinare, care a „moderat” susținerea lucrărilor de disertație și evaluat rezultatele a fost formată din prof. univ. dr. **Septimiu Todea**, decanul Facultății de Educație Fizică și Sport, prof. univ. dr. Nicolae Postolache și prof. univ. dr. **Grațela Văjială**. La sesiunea de susținere a lucrărilor de disertație au fost prezenți prof. univ. dr. **Ion Rebedeu**, prorector pentru învățământul postuniversitar și activitatea editorială și prof. univ. dr. **Alexandru Mureșan**, prorector pentru activitatea cultural-educativă și sportivă.

O impresie plăcută asupra modului în care înțeleg sportivii să-și îmbunătățească performanța profesională, să dobândească în palmaresul activității acele carate ale pregătirii postuniversitare a făcut-o faptul că între participanții la examenul de masterat s-au aflat și patru campioni

olimpici, mondiali, maeștrii emeriți ai sportului: **Elisabeta Oleniuc Lipă** - participantă la 5 ediții ale Jocurilor Olimpice; 5 medalii de aur, 2 medalii de argint, 1 medalie de bronz; peste 40 medalii la Campionatele Mondiale și Europene de canotaj; **Georgeta Damian Andrunache** - 4 titluri olimpice (medalii de aur) și numeroase medalii la Campionatele Mondiale de canotaj; **Viorica Susanu** – 3 titluri olimpice (medalii de aur) și numeroase medalii la Campionatele Mondiale de canotaj; **Paula Ilie Ivan** – campioană olimpică cu record mondial la 1500 m – atletism. De asemenea, au susținut lucrări de disertație doi arbitri internaționali – **Ovidiu Lazăr**, lupte, **George Adrian Vidan**, arbitru FIFA la fotbal, precum și 13 cadre didactice universitare.

Capacitatea de a opta pentru subiecte complexe, curajul de a alege teme de mare actualitate, cu deschideri ample spre ceea ce înseamnă interdisciplinaritate pun în evidență calitatea celor care urmau să susțină acest examen. Managementul comunicării în sport și relații mass-media cu mediul olimpic (Elisabeta Oleniuc Lipă), Metodologie, metodică și mijloace psihosociologice individualizate și la

nivelul echipei (Carmen Brănișteanu), Unele coordonate ale modelării pregătirii pentru jocurile olimpice din 2008 a senioarelor la canotaj (Georgeta Damian Andrunache). Unele considerații privind legislația internațională sportivă (Ștefan Săndulache), Politici antidoping pe plan intern și internațional (Silviu Smeianu) ș.a. sunt câteva din temele lucrărilor de disertație care dovedesc asemenea virtuți.

Investigația profundă, utilizarea unor mijloace metodologice moderne, cunoașterea și definirea cu rigoare științifică a evoluției și tendințelor de dezvoltare a managementului activităților sportive – anchetele, studiile de caz, sondajele sociologice-, de modelare a pregătirii pentru jocurile olimpice la canotaj, configurarea portretului ideal al managerului sportiv, prezentarea, pentru prima dată în imagini, a planului de pregătire a echipei de canotaj, în spatele cărora se află o structură dinamică, optimizată au ajutat pe absolvenții studiilor de master să ajungă la concluzii pertinente, demonstrând vocația lor de fini cercetători ai mirajului acestor activități sportive. Susținând lucrarea de disertație, Viorica Susanu, de pildă, și-a însoțit afirmațiile cu numai puțin de 20 de planșe care atestă ce

înseamnă înțelegerea fenomenului canotajului având avantajul analizei din interiorul acestuia, iar proiectarea ei în context internațional îi conferă alte dimensiuni, iar Paula Ilie Ivan a pus în evidență rolul, uneori hotărâtor, al echipei tehnice (medicul, psihologul, kinetoterapeutul etc.) în dobândirea performanței.

Intervențiile și recomandările, întrebările de loc retorice formulate de membrii comisiei de examinare privind mecanismele intime de documentare și elaborare a lucrărilor de disertație, perspectiva de adâncire a aspectelor abordate au mai risipit din emoțiile nedismulate ale celor care aspirau la titlul de master, firești pentru un asemenea examen, contribuind la construirea unui dialog interactiv.

Fie ca noii masteri să-și încununeze aceste eforturi cu titlul de doctor, adăugându-și astfel în palmaresul performanțelor profesionale noi succese, valorile fundamentale – adevărul, binele, frumosul – fiind complinite cu valorile specifice acestui domeniu – toleranța, fair-play-ul, pacifismul, perseverența.

Adela DEAC

LICENȚA

Rezultate excelente

(Continuare din pag. 1)

Constatăm cu satisfacție că de la o sesiune la alta a examenului de licență, nivelul de pregătire a absolvenților noștri se înscrie pe un trend ascendent pentru toate formele de pregătire universitară. Remarcăm că studenții care sunt angajați, în pofida restricției de timp cu care se confruntă, reușesc să-și însușească în mod satisfăcător cunoștințele teoretice și să-și valorifice cunoștințele din domeniul în care profesează, dând dovadă de cunoștințe practice aprofundate în facultate, de seriozitate și implicare în asigurarea unui nivel științific corespunzător lucrărilor de licență.

Și în acest an, după terminarea examenului de licență, vom analiza la nivelul catedrelor și Consiliului facultății principalele aspecte care s-au desprins sub raportul gradului de dificultate a testelor-grilă; posibilitatea includerii în întrebări a celor mai recente reglementări și rezultate ale domeniilor și disciplinelor de examen; modalitățile de sporire a nivelului promovabilității și, mai ales, al calificativelor, luând măsuri încă din timpul pregătirii în anii de facultate.

Referitor la abordarea și calitatea lucrărilor de licență, considerăm că va trebui să insistăm asupra structurii conținutului și surselor de documentare din literatura de specialitate din țară și străinătate, din punctul de vedere al sporirii capacității de sinteză și contribuțiilor personale ale absolvenților în tratarea teoretică și practică a temelor alese. Pe de altă parte, se impune o mai strânsă conlucrare între studenți și îndrumătorul de lucrare de licență pe tot parcursul elaborării acesteia, astfel încât eventualele completări,

reorientări, ajustări și actualizări tematiche să poată fi efectuate în timp util.

Progresele înregistrate ne sporesc încrederea că examinarea finală la Facultatea de Management Financiar-Contabil București, sub forma examenului de licență, va consacra în continuare adevărații specialiști în domeniul Managementului Financiar-Contabil pentru promoția 2004-2005, urmând ca promoția 2005-2006 să inaugureze specializarea acreditată *Contabilitate și Informatică de Gestiune*, în domeniul *Contabilitate* al domeniului fundamental *Științe Economice*.

Prioritate definitorie pentru performanță

(Continuare din pag. 1)

Din punct de vedere organizatoric, Secretariatul facultății a realizat la timp sarcinile legate de înscriere și de completare a foilor matricole. Împreună cu conducerea facultății, examenele s-au programat din timp în săli mai mici, de 50-70 de locuri. S-au creat, așadar, condiții mai bune pentru candidați, asigurându-se un climat civilizator, propice efortului intelectual deloc neglijabil pe care aceștia l-au făcut pe data de 18 februarie, când a avut loc proba scrisă la specializarea A și 20 februarie la specializarea B.

Aș remarcă, în final, spiritul de răspundere accentuat cu care toți factorii implicați, atât din rândul profesorilor, cât și din cel al personalului administrativ, au privit și privesc importanța acestei sesiuni. Și, de partea cealaltă, a absolvenților înscriși, observăm un interes sporit pentru propria pregătire, interes dictat, credem noi, direct, de exigențele impuse de Comisia centrală a facultății noastre încă de la premiera din vară. Sunt premise încurajatoare ale unui succes pe care ni-l dorim cu toții.

În încheiere, felicitări absolvenților care au susținut examenul de licență în această sesiune de iarnă, februarie 2005, obținând rezultate în stare să probeze pregătirea lor temeinică pe parcursul tuturor anilor de studii.

Atestare a calității pregătirii absolvenților

(Continuare din pag. 1)

Subiectele alese de comisie pentru proba scrisă au fost incluse în tematicile afișate cu peste 90 zile înaintea datei de susținere a examenului, fiind actualizate și completate cu cele mai recente date din domeniile respective. De asemenea, au fost reactualizate bibliografiile recomandate, fiind incluse și cele mai recente apariții ale manualelor redactate de cadrele didactice ale facultății. Pentru disciplina de Microbiologie – Imunologie – Imunopatologie a fost pregătită o sinteză a tematicii pe baza bibliografiei care a fost pusă la dispoziția absolvenților sub formă de fascicule. Un merit deosebit în acest sens l-a avut domnul conf. univ. dr. Dănuț Turcu care, la solicitarea Consiliului facultății, a întocmit sintezele pentru disciplina Microbiologie – Imunologie – Imunopatologie, reușind să cuprindă în totalitate materialul bibliografic recomandat. În acest mod absolvenții au avut la dispoziție un material bibliografic bogat, actualizat și adaptat învățământului veterinar pentru o disciplină aflată într-o permanentă dinamică a descoperirilor științifice.

Examenul de licență a fost conceput și organizat la un nivel superior anilor anteriori. În afara bibliografiei și a tematicilor care au fost reactualizate, Consiliul Facultății a pregătit din timp pentru publicare, cursuri și manuale, prin programul editorial al Editurii Fundației *România de Măine*. Astfel, în anul 2004 au fost editate manuale utile în pregătirea absolvenților la disciplinele incluse în

programul de desfășurare a examenului de licență, cum ar fi: „Parazitologie veterinară – ghid de lucrări practice”, care a fost reeditat sub formă îmbunătățită; „Bolile parazitare la animalele domestice”, volumul I, autor prof. univ. dr. Sofia Coman; „Ghid practic de toxicologie veterinară”, autori prof. univ. dr. Gheorghe Păruș și asist. univ. dr. Adriana Pădure și altele.

Concret, examenul de licență s-a desfășurat pe parcursul a trei zile și a cuprins proba scrisă, proba practică la una din disciplinele clinice și susținerea publică a lucrării de diplomă. Proba scrisă, desfășurată pe parcursul a trei ore a condus la obținerea unor rezultate foarte bune, proba fiind promovată cu medii de peste 7,50 de către toți absolvenții care au participat la examen. Proba practică a fost susținută la disciplinele clinice și disciplina de Igiena și controlul alimentelor, fiind desfășurată în Clinica veterinară universitară a facultății. Astfel, absolvenții au examinat cazurile clinice prezentate în dimineața zilei respective, fiind puși în situația de exercitare a profesiei de medic veterinar prin stabilirea diagnosticului și a conduitei terapeutice. Această probă a fost promovată de către toți absolvenții care s-au prezentat la examen cu calificative de peste 8,50.

Prezentarea publică a lucrărilor a fost deosebit de interesantă, fiind susținută de

o bogată iconografie reprezentată de tabele, grafice, imagini fotografice microscopice și elctromicroscopice. Comisia a apreciat originalitatea lucrărilor și contribuția științifică a fiecărui absolvent la progresul științific medical-veterinar. O lucrare deosebit de valoroasă prin rezultatele cercetărilor efectuate și originalitatea lor, apreciată de comisie în unanimitate cu calificativul maxim (nota 10) și intitulată „Cercetări experimentale privind narco-neuroleptanalgezia la câine” a fost cea elaborată și susținută de absolventa Ioana Tulbure, cu contribuții consistente la progresul tehnicii chirurgicale la animalele de companie.

După susținerea examenului de licență desfășurat în sesiunea din februarie 2005, numărul absolvenților licențiați din cadrul facultății a ajuns la 231, aceștia fiind apreciați pentru calitatea pregătirii profesionale și abordarea practică a profesiei de medic veterinar, devenind membri ai Colegiului Medicilor Veterinari din România.

Rigoare și exigență

(Continuare din pag. 1)

Profesorii care au participat la pregătirea studenților, în cei patru ani de studii și conducătorii lucrărilor de

diplomă pot evalua propria muncă și pot trage anumite concluzii ce se impun, în urma analizei rezultatelor, pentru îmbunătățirea activității didactico-educative.

Conducerea facultății acordă o atenție deosebită organizării examenului de licență, prin elaborarea unui *Ghid de îndrumare a absolvenților*, care oferă informații utile vizând metodologia de desfășurare a examenului, asigurându-se toate premisele necesare prezentării în cele mai bune condiții în fața comisiilor de examinare.

Ghidul prezintă:

- calendarul etapelor examenului de licență;
- metodologia organizării și desfășurării examenului;
- tematica la disciplinele fundamentale și de specialitate;
- bibliografia necesară pentru disciplinele prevăzute;
- exemple de întrebări ce pot fi regăsite în grile;
- organizarea de consultații.

Conducerea Facultății de Marketing și Comerț Exterior este deosebit de preocupată ca organizarea examenului de licență să decurgă în cele mai bune condiții și să se ridice, prin modul de evaluare a cunoștințelor absolvenților, la exigențele impuse de un învățământ de calitate și de piața muncii din România.

Profesorii noștri și cărțile lor

Valeriu Râpeanu: I.G.Duca*

Orice crimă rămâne crimă indiferent de natura și cauzele ei. Dar împrejurările în care ea s-a produs pot oferi învățăminte de mare însemnătate tocmai în sensul evitării unor asemenea tragedii. Acestea sunt premisele noii cărți a cunoscutului critice și istoric literar **Valeriu Râpeanu**, consacrată activității ca prim-ministru și asasinării lui **I.G.Duca**. Este o lucrare remarcabilă prin analiza aprofundată pe care o face perioadei istorice din jurul datei de 30 decembrie 1933, când I.G. Duca, proaspăt prim-ministru al României, este asasinat de legionari pe peronul Gării Sinaia, pe când se întorcea de la Palatul Peleş, unde tocmai avusese o întrevedere cu Regele Carol al II-lea. Societatea românească a timpului a fost bulversată, dar și polarizată de acest eveniment. Polarizarea se explică printr-o seamă de variante interpretative, formulate în epocă. I.G. Duca, vechi adversar al aducerii lui Carol al II-lea pe tronul României, a acceptat calitatea de prim-ministru al acestuia în contradicție sau prin voința seniorilor din Partidul Național Liberal, la conducerea căruia îl ajunsese între timp? Scoaterea în afara legii a Gărzii de Fier (motivul asasinatului) a fost decretată de I.G. Duca din proprie inițiativă sau la cererea expresă a unor cercuri financiare din străinătate? Regele Carol al II-lea a fost, de la început, un adversar al legionarilor ori un incurajator tacit al lor în scopul slăbirii reciproce a partidelor politice românești? Actul regal, din anul 1938, de asumare a

conducerii autoritare a țării, a fost pregătît de la urcarea pe tron a lui Carol al II-lea?

Sunt întrebări incitante, iar analiza lor în baza unei documentări istorice foarte bogate și obiective asigură deopotrivă ținuta științifică a cărții și lectura ei antrenantă. Valeriu Râpeanu este astăzi cel mai bun cunoscător al vieții și operei lui Nicolae Iorga, lucrările sale în acest domeniu sunt fundamentale și tocmai o asemenea cercetare, adesea exhaustivă, extinde orizontul cunoașterii asupra unei întregi epoci. Ca și în cazul lui Eminescu, personalitatea lui Nicolae Iorga este atât de iradiantă încât, spiritual, i se subsumează aproape întreaga etapă istorică din care face parte. De loc întâmplător, așadar, noua carte consacrată lui I.G. Duca debutează și, într-un fel, își află corolarul argumentării în memoriile lui Iorga, memorii de largă cuprindere, cu un bogat fond de explicare a subtextului celor mai acute evenimente istorice: memorii, de cele mai multe ori, favorabile frunțului liberal I.G. Duca, deși referirile acestuia la marele istoric se înscriu într-un alt registru, preponderent politicianist și, deci, mai puțin relevant.

De altminteri, tocmai caracterul memorialistic al izvoarelor de informație, care stau la baza cărții, îi asigură acesteia un relief uman autentic și convingător. Se știe că oricât de bogată documentar ar fi o reconstituire istorică, oricât de clară i-ar fi structura de idei, ea nu va reuși să se impună memoriei colective până nu face

apel la *imagini* grăitoare, la *trăiri* autentice. Uneori și cea mai palidă rază a privirii evocatoare, strecurată în labirintul istoriei, poate fi mai pregnantă, mai grăitoare chiar și decât condiția strict statistică a unei realități trecute. Astfel încât, în cazul cărții de față, *Memoriile* lui Nicolae Iorga, *Jurnalul* lui Gala Galaction, *Amintirile politice* ale lui I.G. Duca, *Memoriile* lui Sextil Pușcariu, *Memoriile* lui Constantin Argetoianu, *Portretele politice* ale lui Pamfil Seicaru, *Însemnările politice* ale lui Grigore Gafencu, *articolele* lui Nae Ionescu din ziarul *Cuvântul* și cele ale lui Nichifor Crainic din *Calendarul*, *Jurnalul politic* al lui Octavian Goga, *Însemnările politice* ale lui Armand Călinescu și multe alte asemenea izvoare fie că se întregesc reciproc, fie că se completează, se contrazică sau se exclud, ele luminează, implicit subtextual, deceniul al 4-lea românesc, contradictoriu în primul rând sub raport politic.

De unde și constatarea că lucrarea de față este o carte-ogindă a epocii respective, dar și o carte-avertisment. Atunci când protagoniștii aflați pe poziții diametral opuse, precum Nae Ionescu și Tudor Teodorescu-Braniște, infierează Guvernul I.G. Duca pentru că număra 25 de membri (în vreme ce ultimul Guvern Ion I. C. Brătianu număra doar 16 membri); când un om de talia lui Grigore Gafencu afirmă răspicat: „*glasul regelui Wieder și reginei «Duhida»* (Elena Wolf Lupescu, amanta regelui Caol II, n.n.) *fu o zestre care apăsa, ca o piatră de mormânt, pe spinarea noilor miniștri. «Au venit să apere pe Lupeasca și să distrugă Garda de Fier!»*”. Nu putea să fie lozincă mai primejdioasă pentru guvernul de ordine al d-lui Duca”; când

însuși C. Argetoianu, prieten al lui I.G. Duca, îl avertizează că „*un curent serios, mai ales în straturile populare, nu se poate înăbuși prin violență*”, iar Duca îi răspunde astfel: „*Știu, Argetoianu, că-mi risc viața, dar nu pot să fac altfel. Mi s-a pus această condiție sine qua non – și e singura care mi s-a pus. Am primit-o. Acum e prea târziu...*”; când până și un ziar de stânga, precum *Cuvântul liber*, aprecia măsura de interzicere a Gărzii de Fier ca fiind „*evident ilegală*”, când însuși I.G.Duca avea să cadă asasinat de legionari pentru că, subliniază Valeriu Râpeanu, „*apăra ideea democrației în care a crezut întreaga lui viață*”, atunci este limpede că respectiva etapă istorică era împovărată de sinistre păcate din care avem ce învăța. Ignorarea lor n-ar face decât să compromită democrația, sub care politicienii vremii pretindeau că acționează, nesocotind, în realitate, interese românești fundamentale. A nu învăța nimic din erorile trecutului interbelic, a-l idealiza integral numai pe seama faptului că justifică meschine interese materiale ale unuia sau altuia dintre cei de azi amenință să se transforme într-un imens izvor de nemulțumiri populare care pot genera, în conștiința publică, îndoieli asupra sincerității actelor democratice și, în schimb, pot absorbi unele tendințe totalitare de propriile lor erori, pentru simplul motiv că tocmai aceste tendințe promit și reușesc să pună capăt dezlănțuitelor patimi oligarhice de clasă.

Către o asemenea concluzie conduce bogata reflecție interogativă pe care o stimulează această carte.

*Valeriu Râpeanu, *I.G. Duca*, Editura Fundației PRO, București, 2004.

Onorați cu prestigioase distincții

Prestigiul Universității Spiru Haret a primit recent noi confirmări: unii dintre profesorii săi au fost onorați cu premii și diplome de însemnătate națională. Prof. univ. dr. **Lucian Chișu**, de la Facultatea de Filosofie și Jurnalism, a primit, recent, Premiul Academiei Române pe anul 2002 pentru o interesantă carte consacrată lui D. Caracostea. Reamintim că premiile acordate de Academia Română sunt cele mai importante din țară sub raportul consacării științifice.

În rândul instituțiilor care acordă premii se înscrie și **Tribuna Economică**, publicație care, la sfârșitul anului 2004, a sărbătorit 105 ani de la înființare. Pe parcursul celor 105 ani, *Tribuna Economică* a editat mai multe lucrări de succes în domeniul financiar-contabil, control economic-financiar, management, comerț, administrație publică etc.

Contribuția corpului profesoral al Facultății de Management Financiar-Contabil s-a concretizat într-o serie de articole și studii de specialitate, rezultat al cercetării cadrelor didactice. S-au remarcat, în principal, prof. univ. dr. **Mircea Boulescu**, șeful catedrei de Contabilitate a Facultății de Management Financiar-Contabil, și conf. univ. dr. **Luminița Ionescu**. Aceștia au fost distinși cu diploma *Laurii Tribunei Economice* pe anul 2004; revista este considerată decanul presei economice românești.

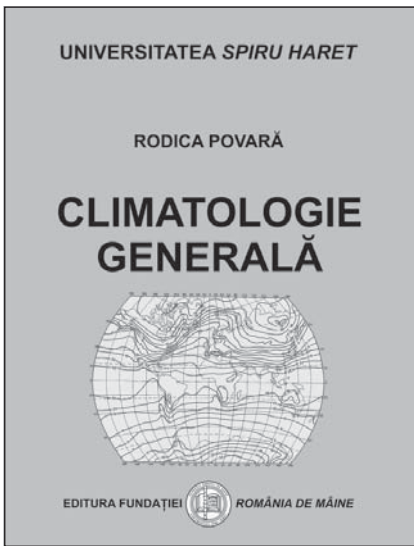
În mod special, prof. univ. dr. **Mircea Boulescu** a fost laureat atât pentru activitatea didactică semnificativă, cât și pentru activitatea publicistică și de cercetare desfășurată în domeniul economico-financiar, iar conf. univ. dr. **Luminița Ionescu** a fost laureată pentru fidelitate față de grupul de presă și editură, precum și pentru contribuții deosebite în *Tribuna Economică*.

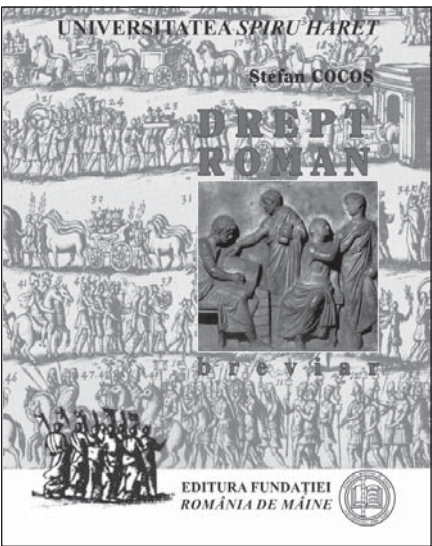
* Alexandru Dobre, *Academia Română. Cercetarea și punerea în valoare a culturii tradiționale*, București, 2004.

Mihai IORDĂNESCU

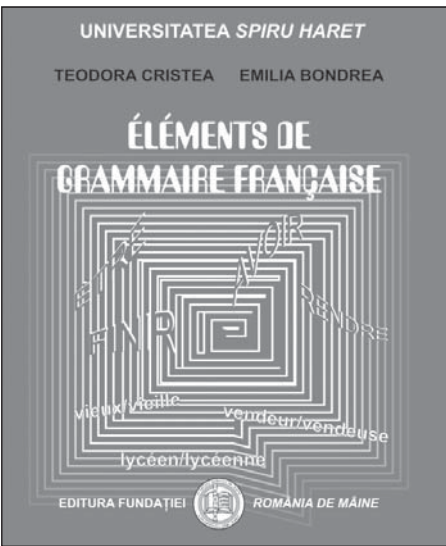
Noi apariții la Editura Fundației României de Mâine

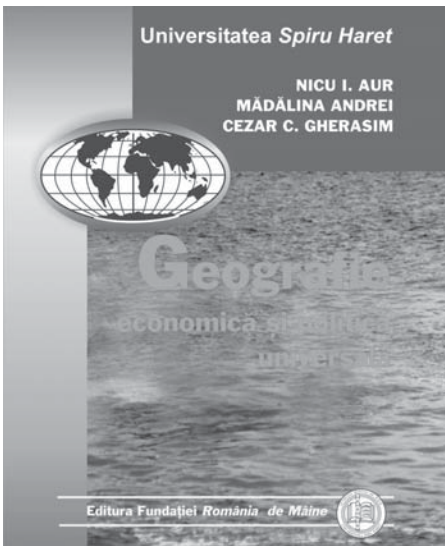
Rodica Povară
Climatologie generală

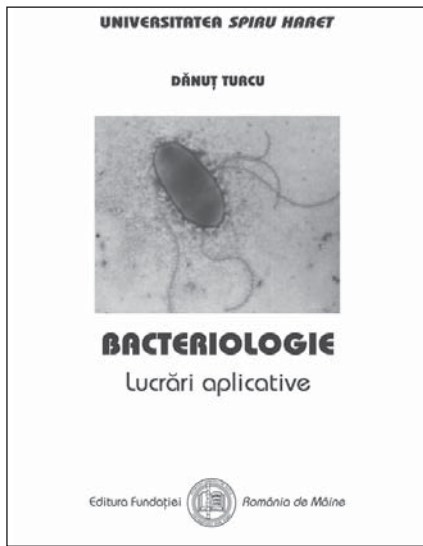
Ștefan Cocos
Drept roman

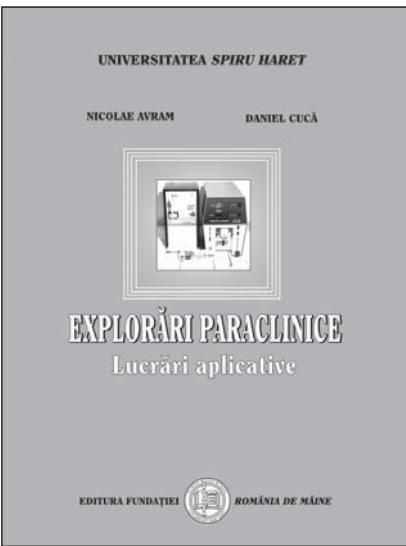
Teodora Cristea, Emilia Bondrea
Éléments de grammaire française

Nicu I. Aur, Mădălina Andrei, Cezar C. Gherasim
Geografie economică și politică universală

Dănuț Turcu
Bacteriologie

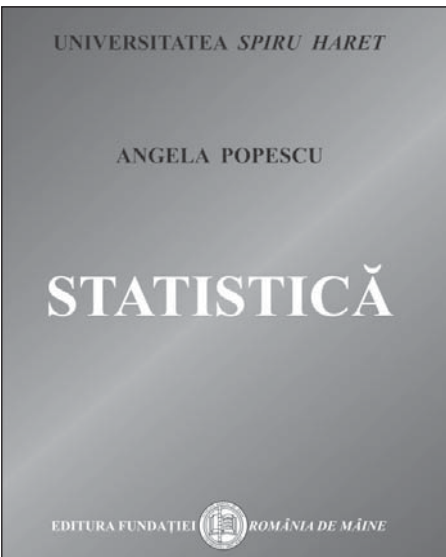
Nicolae Avram, Daniel Cucă
Explorări paraclinice
Lucrări aplicative

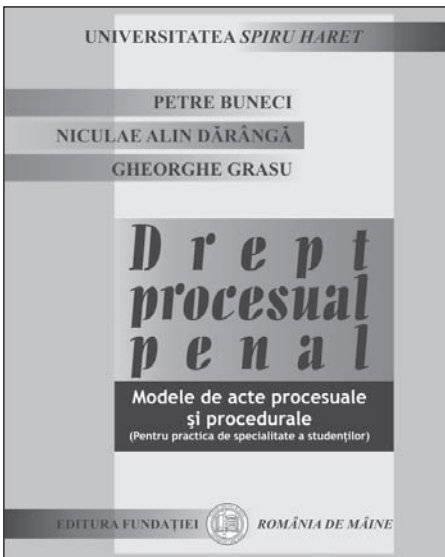
Aurelian-Virgil Băluță
Contabilitate de gestiune
Noțiuni fundamentale

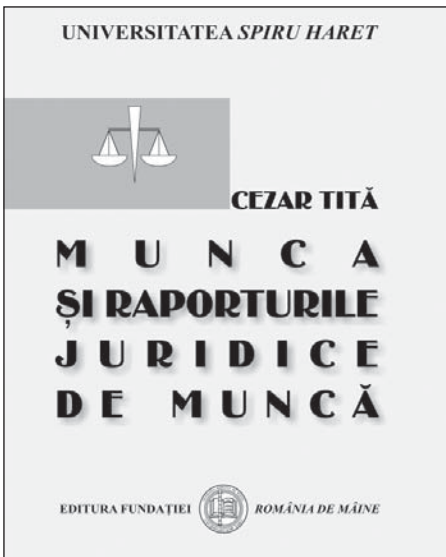
Bianca Florentina Preda
Contabilitate bancară

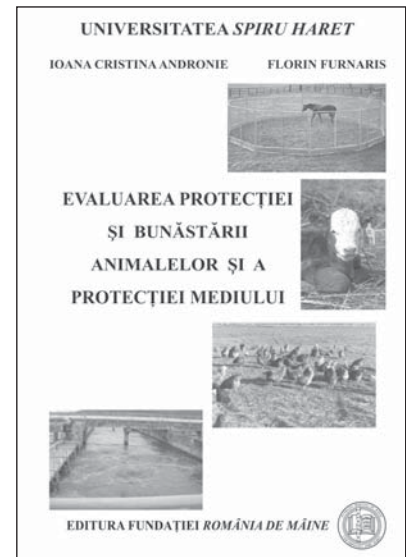
Angela Popescu
Statistică

Petre Buneci, Niculae Alin Dărăngă, Gheorghe Grasu
Drept procesual penal

Cezar Tită
Munca și raporturile
juridice de muncă

Ioana Cristina Andronie, Florin Furnaris
Evaluarea protecției și bunăstării
animalelor și a protecției mediului

Amfiteatrul studio
din Palatul Învățământului, Științei și Culturii
Str. Ion Ghica, nr. 13
Telefoane: 314 00 75; 314 00 76.

Televiziunea România de Mâine

Post național,
universitar și cultural

Șoseaua Berceni nr. 24
Telefoane: 334 44 19; 334 62 05;
334 47 23; 334 47 99.

Programul Televiziunii România de Mâine (tvRM)

LUNI 28 februarie 2005

6:00 **Teleshopping**
6:30 **7x sport.** Emisiune de Cristina Matei
7:00 **Săptămâna externă** (r)
7:30 **Bună dimineța!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
9:50 **Știri tvRM**
10:00 **Consultații pentru sesiunea de examene anul I Management.** Emisiune în direct moderată de Corneliu Toader. **Disciplinele: Bazele contabilității** – conf. univ. dr. Adrian Trifan (Brașov), **Istorie economică** – conf. univ. dr. Eugen Ghiorgă, **Drept comercial** – lector univ. dr. Georgiana Stanciu (Constanța), **Economie politică** – lector univ. drd. Corneliu Nistorescu (Constanța)
12:00 **Noize.** Emisiune de Alexandru Platon, Andrei Nedelcu, Ionuț Solescu (r)
13:00 **Film serial:** Arsene Lupin ep. XIX (r)
14:00 **Știri tvRM**
14:05 **Vedete de ieri, de azi, de mâine:** Mihai Constantinescu și invitații săi. Emisiune de Mihai Constantinescu (r)
15:00 **Istoria cu învățătură:** „Memorii” – Gafencu. Invitați Dinu Zamfirescu, Florin Constantiniu. Emisiune de Valeriu Răpeanu
16:00 **Poveste de la arlechin:** Teatrul Bulandra cu spectacolul „Măscăriciul”, regia Horațiu Mălăele. Emisiune de Gabriela Bănărescu
16:30 **Teleshopping**
17:00 **Film documentar românesc:** Camilian Demetrescu – Imposibilul paradis
17:30 **Ce trebuie să știm despre bolile digestive?** Emisiune de prof. univ. dr. Alexandru Oproiu
18:30 **Actualități**
19:00 **Jurnal economic**
19:10 **Ani de liceu:** Prezentarea liceului bilingv „George Coșbuc” – București (I). Emisiune de Mugur Popovici și Alina Motoc
20:00 **În dialog cu Administrația Publică:** Invitat Radu Silaghi – viceprimar sector 4. Emisiune de George Nicolau
21:00 **Academica. Economie:** Cota unică de impozitare a veniturilor persoanelor fizice. Invitați: prof. univ. dr. Florea Dumitrescu, prof. Gh. Stroie. Emisiune de Ilie Șerbănescu
22:00 **Presa pe diagonală**
22:30 **Babilon – sursa falselor religii.** Invitați: Lucian Cristescu – doctor în teologie, Iacob Coman – teolog, Luiza Popa – etnolog. Emisiune de Carmen Fulger
23:30 **24 de ore.** Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
00:30 **Succese de marcă** (r)
00:30 **Pentru 1000 de euro** (r)
01:00 **Film documentar românesc:** Camilian Demetrescu – Imposibilul paradis (r)
01:30 **În dialog cu Administrația Publică** (r)
02:30 **Actualități** (r)
03:00 **Istoria cu învățătură** (r)
04:00 **Consultații** (r)

MARȚI 1 martie 2005

6:00 **Teleshopping**
6:30 **24 de ore.** Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
7:00 **Presa pe diagonală** (r)
7:30 **Bună dimineța!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
9:50 **Știri tvRM**
10:00 **Consultații pentru sesiunea de examene anul I Facultățile de Limbi și Literaturi Străine și de Limba și Literatura Română.** Emisiune în direct moderată de Corneliu Toader. **Disciplinele: Teoria literaturii** – conf. univ. dr. Vasile Marian, **Introducere în istorie și civilizație engleză** – prof. univ. dr. Adrian Nicolescu, **Introducere în istorie și civilizație franceză** – lector univ. dr. Liana Repețeanu
12:00 **Zig – Zag tv.** Magazin de divertisment (r)
14:00 **Știri tvRM**
14:05 **Zig – Zag tv.** Magazin de divertisment (r)
15:00 **Amfitrion Corina:** Invitat Liliana Pagu – președinta Asociației Femeilor din România. Emisiune de Corina Chiriac
16:00 **Aminiri de la filmare:** Invitat regizorul Horea Popescu. Emisiune de Ion Bucheru
16:30 **Teleshopping**
17:00 **Documentar – Mari scriitori:** Tagore (II)
17:30 **Litera și spiritul legii.** Emisiune de Corneliu Turianu
18:30 **Actualități**
19:10 **Jurnal economic**
19:10 **Fascinația performanței:** Viața nevăzută a unei campioane olimpice. Emisiune de Mugur Popovici
20:00 **Economia de mâine:** Viitorul IMM – Întreprinderi mici și mijlocii. Invitat Codruț. Sereș – vice-prim ministru economic. Emisiune de Nicolae Mardari
21:00 **Academica. Învățământ:** Sociologia – Știință a societății moderne. Emisiune de Corneliu Toader
22:00 **Presa pe diagonală**

22:30 **Polemici culturale:** Nicolae Titulescu – omul care a condus Europa. Emisiune de Anton Caragea
23:30 **24 de ore.** Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
00:00 **Îți mai aduci aminte, doamnă?** Emisiune de Ionela Prodan (r)
01:00 **Documentar – Mari scriitori:** Tagore (II) (r)
01:30 **Amfitrion Corina** (r)
02:30 **Actualități** (r)
03:00 **Aminiri de la filmare** (r)
04:10 **Consultații** (r)

MIERCURI 2 martie 2005

6:00 **Teleshopping**
6:30 **24 de ore.** Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
7:00 **Presa pe diagonală** (r)
7:30 **Bună dimineța!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
9:50 **Știri tvRM**
10:00 **Consultații pentru sesiunea de examene anul I Facultatea de Geografie.** Emisiune în direct moderată de Corneliu Toader. **Disciplinele: Hidrologie** – prof. univ. dr. Ion Zăvoianu, **Geografie globală** (II) – prof. univ. dr. Iuliana Armaș, **Geografia României** – prof. univ. dr. Gheorghe Popescu
12:00 **Secretele succesului cu invitații Oanei Sârbu** (r)
14:00 **Știri tvRM**
14:05 **Secretele succesului cu invitații Oanei Sârbu** (r)
15:00 **Eva.** Talk-show cu și despre femei. Emisiune de Adelina Grancea și Alexandru Ganci
16:00 **Varietăți muzicale.** Emisiune de Dumitru Cucu
16:30 **Teleshopping**
17:00 **Film documentar – Orașele lumii:** Viena – romantism în secolul XXI
17:30 **Civilizația străzii** – Emisiune reportaj de Ciprian Vasilescu
18:00 **Emigrant în România:** Invitat Modesto Ferrarini. Emisiune de Mihaela Anastase
18:30 **Actualități**
19:00 **Jurnal economic**
19:10 **Viață de student:** Sesiunea de examene la Facultatea de Teatru; masteratul la Facultatea de Educație Fizică și Sport și licența la Facultatea de Management Financiar Contabil. Emisiune de Bianca Văcariu
20:00 **În dialog cu Administrația Publică:** Poliția rutieră. Emisiune de George Nicolau
21:00 **Academica. România în lume:** Amenințări la adresa securității internaționale. Invitat prof. univ. Cornel Codită – reprezentant MAPN. Emisiune de Nicolae Mardari
22:00 **Presa pe diagonală**
22:30 **Cultura minorităților:** Azi - comunitatea evreilor. Emisiune de Nicolae Mareș
23:30 **24 de ore.** Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
00:00 **Univers clasici:** Muzicieni poezi, poezi muzicieni. Emisiune de Mihai Dariu
01:00 **Film documentar – Orașele lumii:** Viena – romantism în secolul XXI (r)
01:30 **În dialog cu Administrația Publică** (r)
02:30 **Actualități** (r)
03:00 **Civilizația străzii** (r)
03:30 **Emigrant în România** (r)
04:00 **Consultații** (r)

JOI 3 martie 2005

6:00 **Teleshopping**
6:30 **24 de ore.** Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
7:00 **Presa pe diagonală** (r)
7:30 **Bună dimineța!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
9:50 **Știri tvRM**
10:00 **Consultații pentru sesiunea de examene anul I Facultățile de Management Financiar Contabil și de Finanțe și Bănci.** Emisiune în direct moderată de Corneliu Toader. **Disciplinele: Economie politică** (II) – prof. univ. dr. C-tin. Mecu, **Economia întreprinderii** (II) – prof. univ. dr. Gh. Pistol, **Sociologie economică** – prof. univ. dr. Emilian Dobrescu, **Matematică pentru economiști** (II) – lector univ. drd. Rodica Ioan
12:00 **Bidonul cu știri.** Emisiune de divertisment realizată de Leonard Hențiu (r)
12:30 **Preluare Deutsche Welle.** Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
13:00 **Café concert.** Emisiune de Dumitru Cucu
13:30 **Cu pile, fără pile.** Invitați: Ovidiu Lipan Țândărică, Polina Manoilă, Petrică Măpu-Stoian, Ciro de Luca. Emisiune de Carmen Fulger
14:00 **Știri tvRM**
14:05 **Ani de liceu:** Prezentarea liceului bilingv „George Coșbuc” – București (I). Emisiune de Mugur Popovici și Alina Motoc (r)
15:00 **Cultura minorităților:** Azi - comunitatea evreilor (r). Emisiune de Nicolae Mareș
16:00 **Întâlnire cu folclorul:** Angelica Mirea, Alex Pugna, Constantin Buhrin. Emisiune de Theodora Popescu
16:30 **Teleshopping**
17:00 **Film documentar – Marile expoziții ale lumii:** Nigeria (II)

17:30 **Deschide cartea!** Emisiune de Alexandru Mironov
18:00 **Lumea de mâine:** „Genetica la început de secol”, invitată Oana Iftimie. Emisiune de Cristian Román
18:30 **Actualități**
19:00 **Jurnal economic**
19:10 **Forum IT:** „Arhivele digitale”. Emisiune de Cătălin Grosu
20:00 **Diagnostic de urgență:** Sănătatea mentală – factor de risc. Emisiune de Florin Tudose
21:00 **Academica. Starea culturii:** Grigore Vieru – un simbol al Basarabiei. Emisiune de Nicolae Dan Fruntelată
22:00 **Presa pe diagonală**
22:30 **1989 – Istorie trăită între adevăr și manipulare.** Emisiune de Alexandru Mihai Stoianescu
23:30 **24 de ore.** Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
00:00 **Arta documentarului:** Parcul național Hohe Tauern (r)
01:00 **Film documentar – Marile expoziții ale lumii:** Nigeria (II) (r)
01:30 **Forum IT** (r)
02:30 **Actualități** (r)
03:00 **Academica. Starea culturii** (r)
04:00 **Consultații** (r)

VINERI 4 martie 2005

6:00 **Teleshopping**
6:30 **24 de ore.** Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
7:00 **Presa pe diagonală** (r)
7:30 **Bună dimineța!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
9:50 **Știri tvRM**
10:00 **Consultații pentru sesiunea de examene anul I. Facultatea de Limba și Literatura Română.** Emisiune în direct moderată de Corneliu Toader. **Disciplinele: Limba română contemporană** (II) – prof. univ. dr. Ion Toma, **Istoria literaturii române** (II) – lector univ. dr. Luiza Marinescu, **Etnologie și folclor** – prof. univ. dr. Alexandru Dobre
12:00 **Să stăm de vorbă:** cu Bianca Brad, Pepe, Cătălin Botezatu. Emisiune de Bianca Văcariu (r)
13:00 **Miorița – antologie de cultură tradițională.** Emisiune de Ioan Filip
13:30 **Cinepanorama.** Emisiune de Eugen Atanasiu
14:00 **Știri tvRM**
14:05 **Viață de student:** Sesiunea de examene la Facultatea de Teatru; masteratul la Facultatea de Educație Fizică și Sport și licența la Facultatea de Management Financiar Contabil. Emisiune de Bianca Văcariu (r)
15:00 **1989 – Istorie trăită între adevăr și manipulare** (r). Emisiune de Alexandru Mihai Stoianescu
16:00 **Mereu în top.** Emisiune de Violeta Screciu
16:30 **Teleshopping**
17:00 **Documentare peruane:** Manu (II)
17:30 **Vedete de ieri, de azi, de mâine:** Mihai Constantinescu și invitații săi. Emisiune de Mihai Constantinescu
18:30 **Actualități**
19:00 **Jurnal economic**
19:10 **Film serial polițist:** Inspectorul Moulin ep. II (Franța)
21:00 **Academica. Știință:** „Societatea viitorului”. Emisiune de Cătălin Grosu
22:00 **Presa pe diagonală**
22:30 **Gazonul fierbinte:** Reincepe „războiul” diviziei A; arbitri și antrenori față în față. Emisiune de Mugur Popovici
23:30 **24 de ore.** Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
00:00 **Film serial polițist:** Inspectorul Moulin ep. II (Franța) (r)
01:30 **Mereu în top** (r)
02:00 **Cinepanorama** (r)
02:30 **Actualități** (r)
03:00 **Academica. Știință** (r)
04:00 **Consultații** (r)

SÂMBĂȚĂ 5 martie 2005

6:00 **Teleshopping**
6:30 **24 de ore.** Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ ESTE EDITATĂ DE FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE.

Instituție social - umanistă de cultură, știință și învățământ

Revista se poate procura prin abonament de la toate oficiile poștale din țară. Solicitări de abonamente se pot adresa redacției, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: Editura Fundației *România de Mâine*, Serviciul difuzare, Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București. Telefon 410.43.70/int.108.

ISSN 1221-4019

Machetarea computerizată și tiparul executate de LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE ȘI TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE

Publicația OPINIA NAȚIONALĂ este înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci la nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 1997.

Opinia națională

Telefoane:
410.39.11 și
410.39.13,
interioare:
122, 105
Fax:
410.51.62

Opinia națională

săptămânal de opinie, informații și idei de larg interes național,
editat de Fundația *România de Măine* – Universitatea *Spiru Haret*

În peisajul presei românești, revista **Opinia națională** se afirmă cu o personalitate distinctă, definită prin:

- bogăție tematică: învățământ, știință, cultură, economie, artă;
 - profil universitar;
 - colaboratorii săi – profesori din învățământul superior, academicieni, alți oameni de cultură, publiciști de renume.
- Cu fiecare număr, revista se adresează cadrelor didactice universitare și preuniversitare, studenților și elevilor, publicului larg interesat de formele moderne ale pregătirii profesionale.

Opinia națională vine, săptămânal, în sprijinul dumneavoastră, publicând:

- consultații pentru studenți
- analize și sinteze științifice și culturale
- informații privind cartea universitară
- programul Televiziunii *România de Măine*
- oferte de programe educaționale pentru perfecționarea tinerelor cadre didactice
- oferte pentru perfecționarea cunoștințelor de limbi străine prin cursuri speciale.

*Celor ce optează pentru studii superioare la Universitatea Spiru Haret, revista **Opinia națională** le oferă informații amănunțite despre facultăți și specializări, forme de învățământ, posibilități de perfecționare prin studii postuniversitare, taxe de școlarizare,*

ample facilități acordate studenților de către Fundația România de Măine, adrese utile, telefoane, alte informații privind facultățile din București și din alte orașe, cele 46 centre teritoriale pentru învățământul la distanță.

Invităm pe toți cei cărora
le este destinată,
să citească
în fiecare săptămână revista

Studenți de la toate formele de învățământ: de zi, cu frecvență redusă și de la învățământul la distanță, **abonați-vă la revista *Opinia națională*!**

Prețul unui număr al revistei este de 5000 lei.

Abonamentul pentru perioada

1 martie – 30 iunie a.c.: 80.000 lei.

Abonamentul pentru perioada

1 septembrie – 30 decembrie a.c.: 80.000 lei.

Revista se poate procura prin abonament de la toate oficiile poștale din țară. Solicitări de abonamente se pot adresa redacției, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: Editura Fundației *România de Măine*, Serviciul difuzare, Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București. Telefon 410. 43.70/int.108

Studenți din toate orașele țării, înscriși la învățământul la distanță de la Universitatea Spiru Haret, abonându-vă la *Opinia națională*, primiți revista la domiciliu.

Opinia națională • Opinia națională • Opinia națională • Opinia națională

O tribună de dezbateri a problemelor dezvoltării României, de promovare a valorilor culturii și civilizației naționale și universale

În spiritul unei reale democrații și al diversității firești a valorilor și opțiunilor, spirit care-i guvernează întreaga conduită publicistică, revista **OPINIA NAȚIONALĂ** se remarcă prin numeroase dezbateri publice, evocări consacrate marilor momente ale istoriei naționale, personalităților de frunte ale spiritualității românești.

Revista supune analizei științifice probleme esențiale ale economiei, culturii, educației și învățământului, cercetării științifice etc. pentru apărarea și consolidarea interesului național al României. Asemenea idei teoretice sunt completate, săptămânal, de relevante anchete sociologice și sondaje de opinie, de puncte de vedere, articole de atitudine, apărute sub semnătura profesorilor universitari sau a unor cunoscuți publiciști.